

**Mäntyharjun
todellisuus numeroina
ja kuvina**

**Lähteet: Tilastokeskus ja
Verohallinnon
tilastotietokanta**

Mäntyharjun todellisuus kuvina ja numeroina

Väkiluku ja väkiluvun muutokset 2000–2021 ja ennusteet 2021–2040

2–13

- **Johtopäätökset**

14–15

Väestörakenne ja huoltosuhteet

16–23

- **Johtopäätökset**

24–26

Tulot ja verot

27–31

Työpaikat ja työlliset

32–45

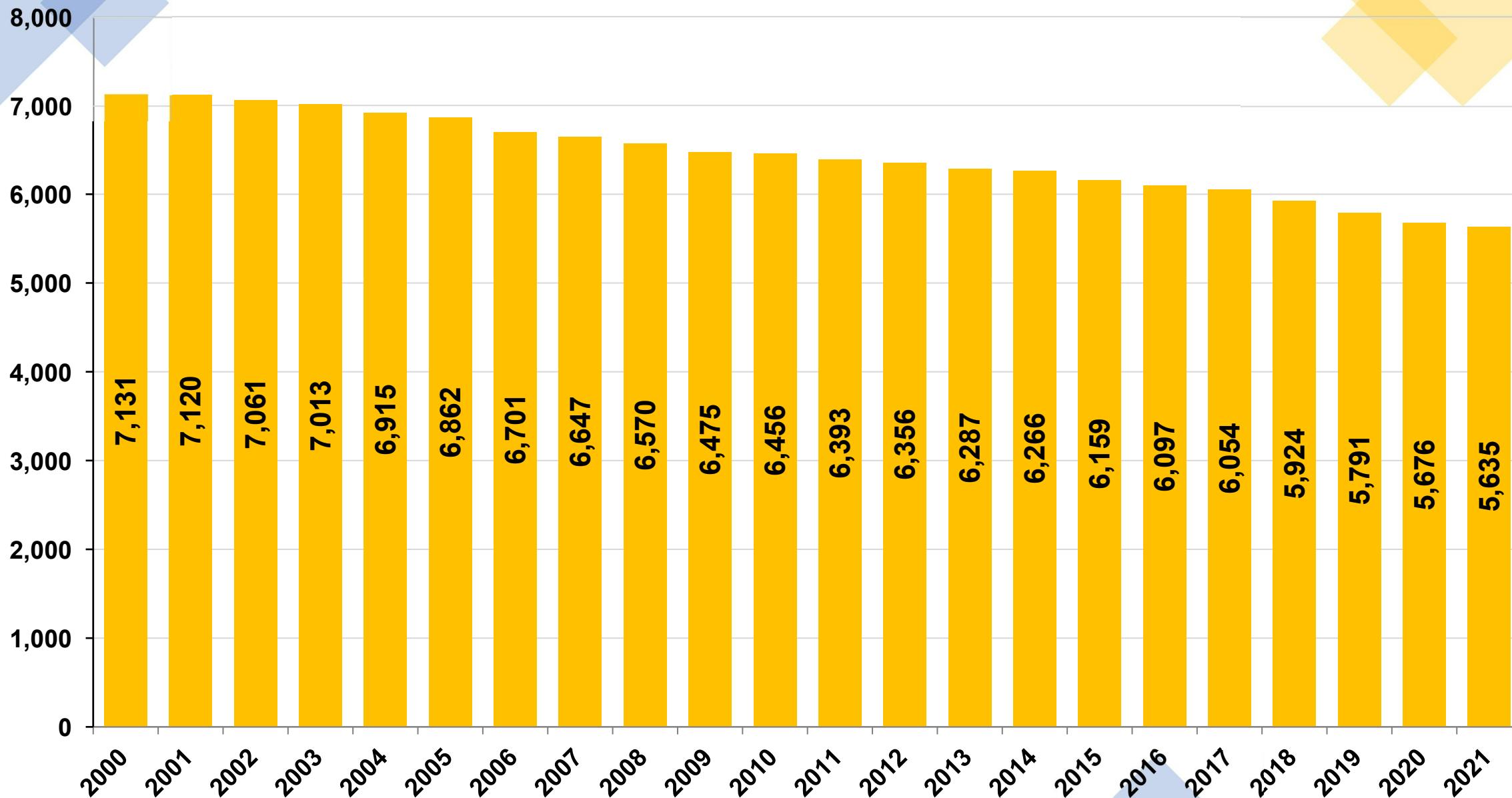
Yritysten henkilöstö

46–52

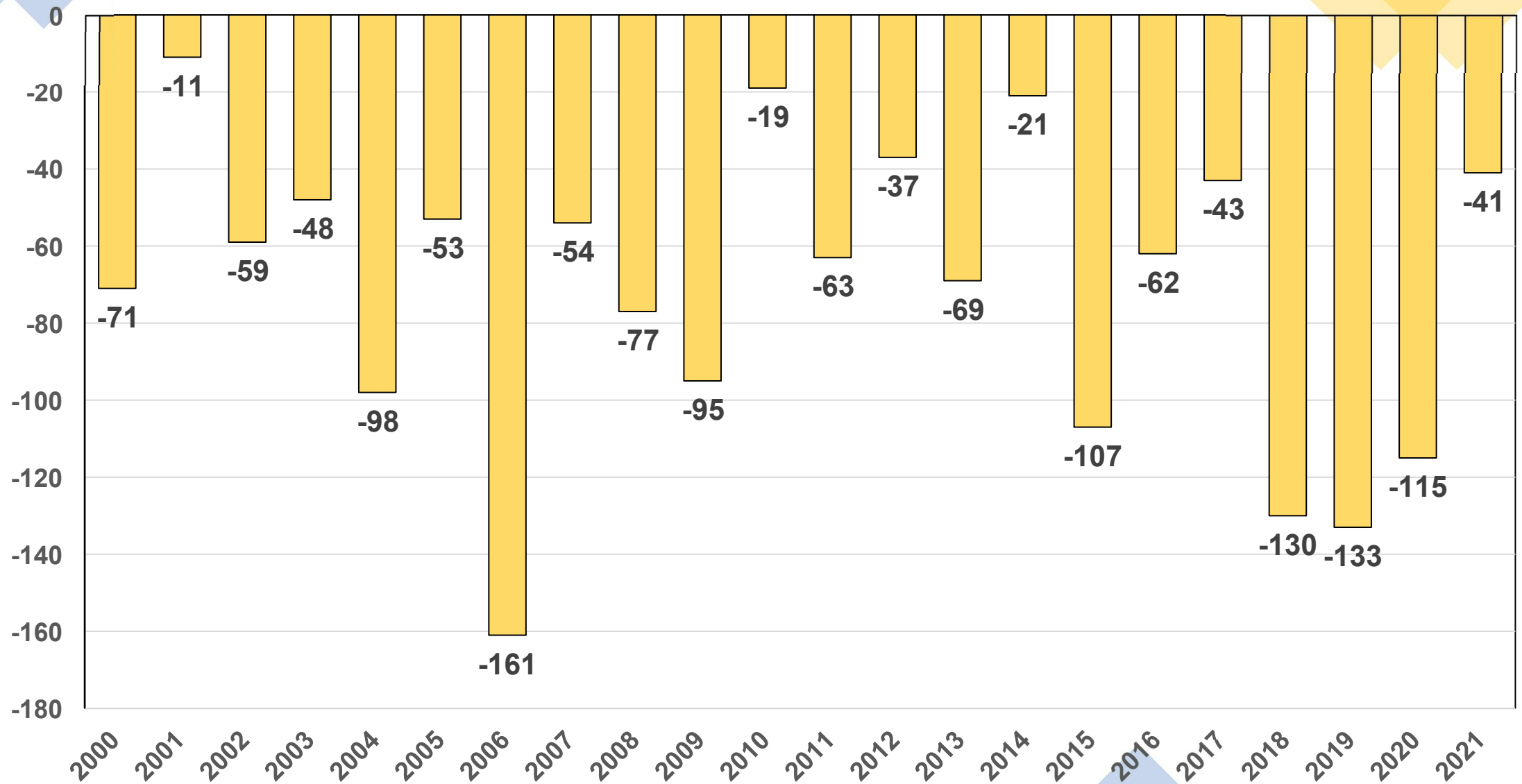
Väkiluku ja väkiluvun muutokset 2000–2021 ja ennusteet 2021–2040

**Väkiluvun muutos = luonnollinen väestönmuutos +
kokonaisnettomuutto +
(väkiluvun korjaus)**

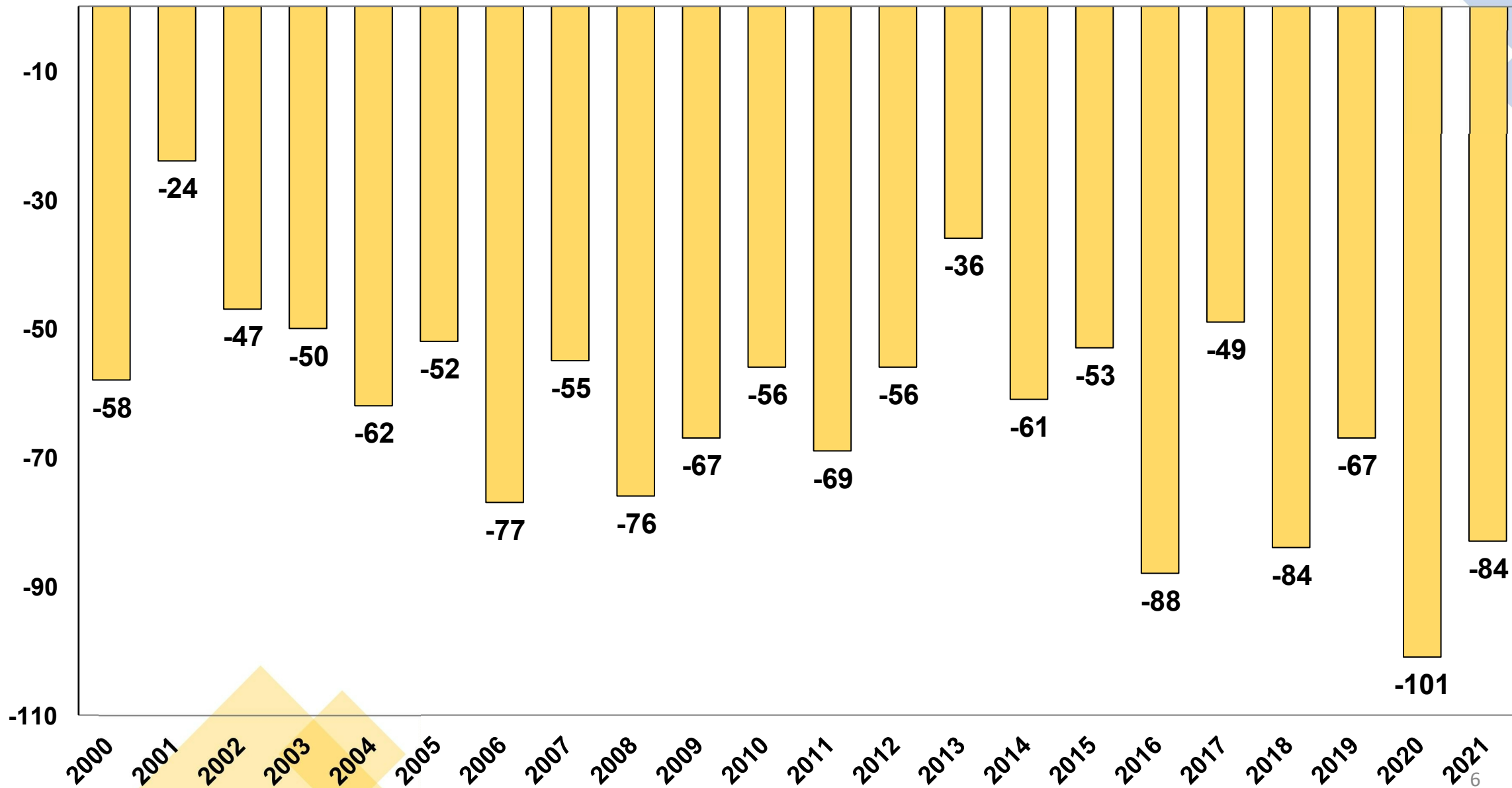
Mäntyharjun väkiluku 2000 - 2021

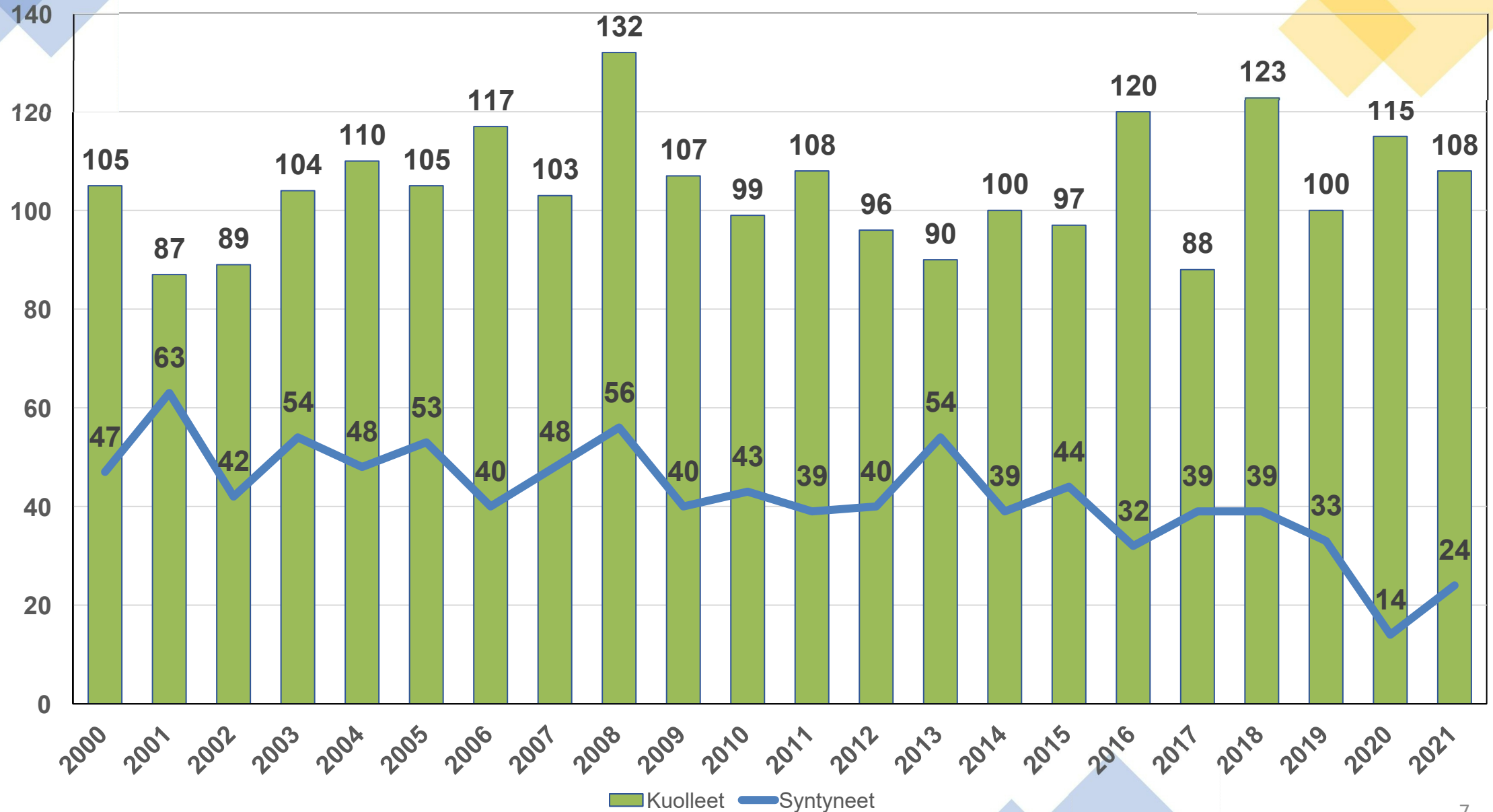
Mäntyharju väkiluvun muutos 2000 - 2021

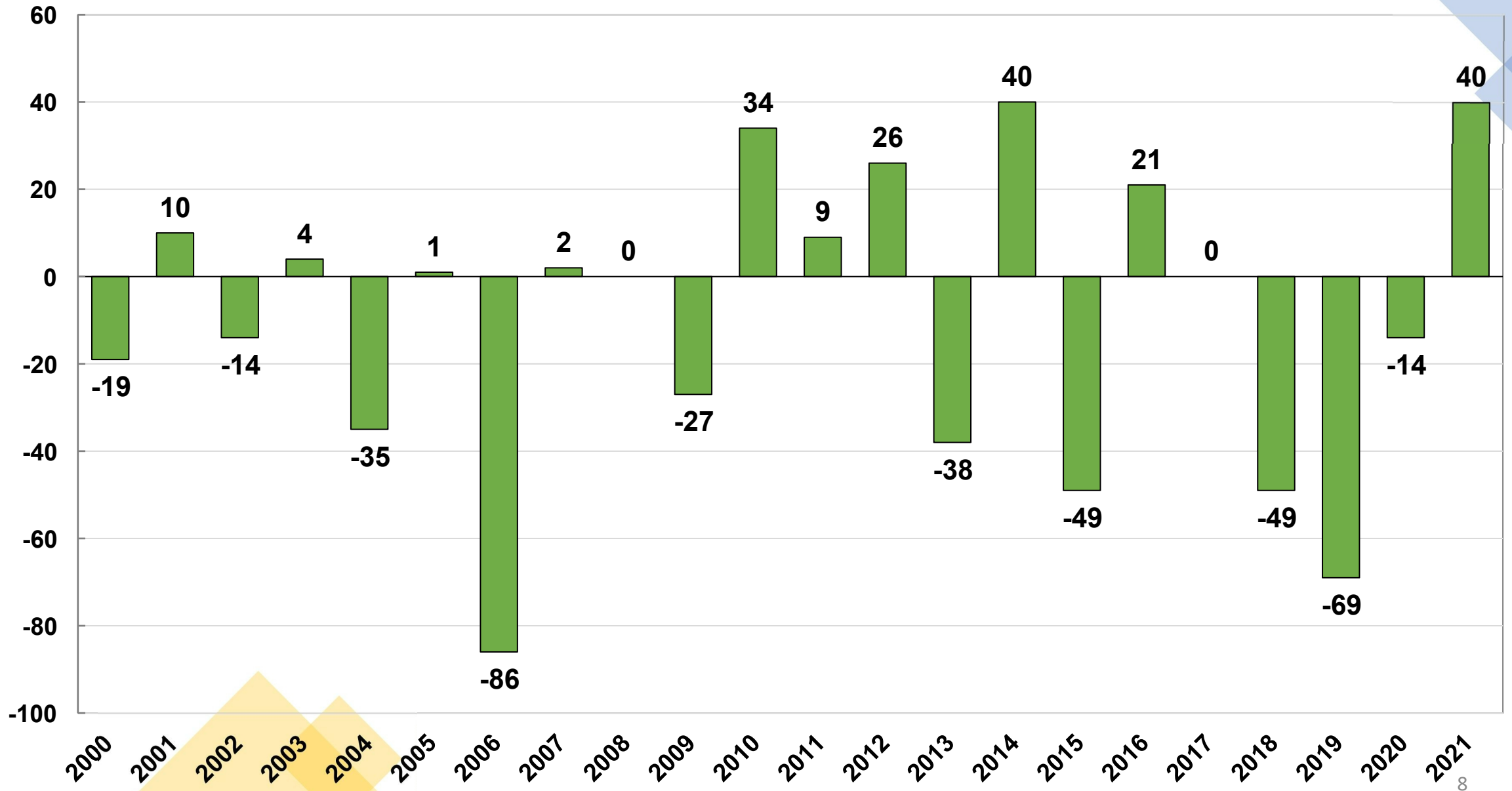
Luonnollinen väestönmuutos Mäntyharjussa 2000 - 2021

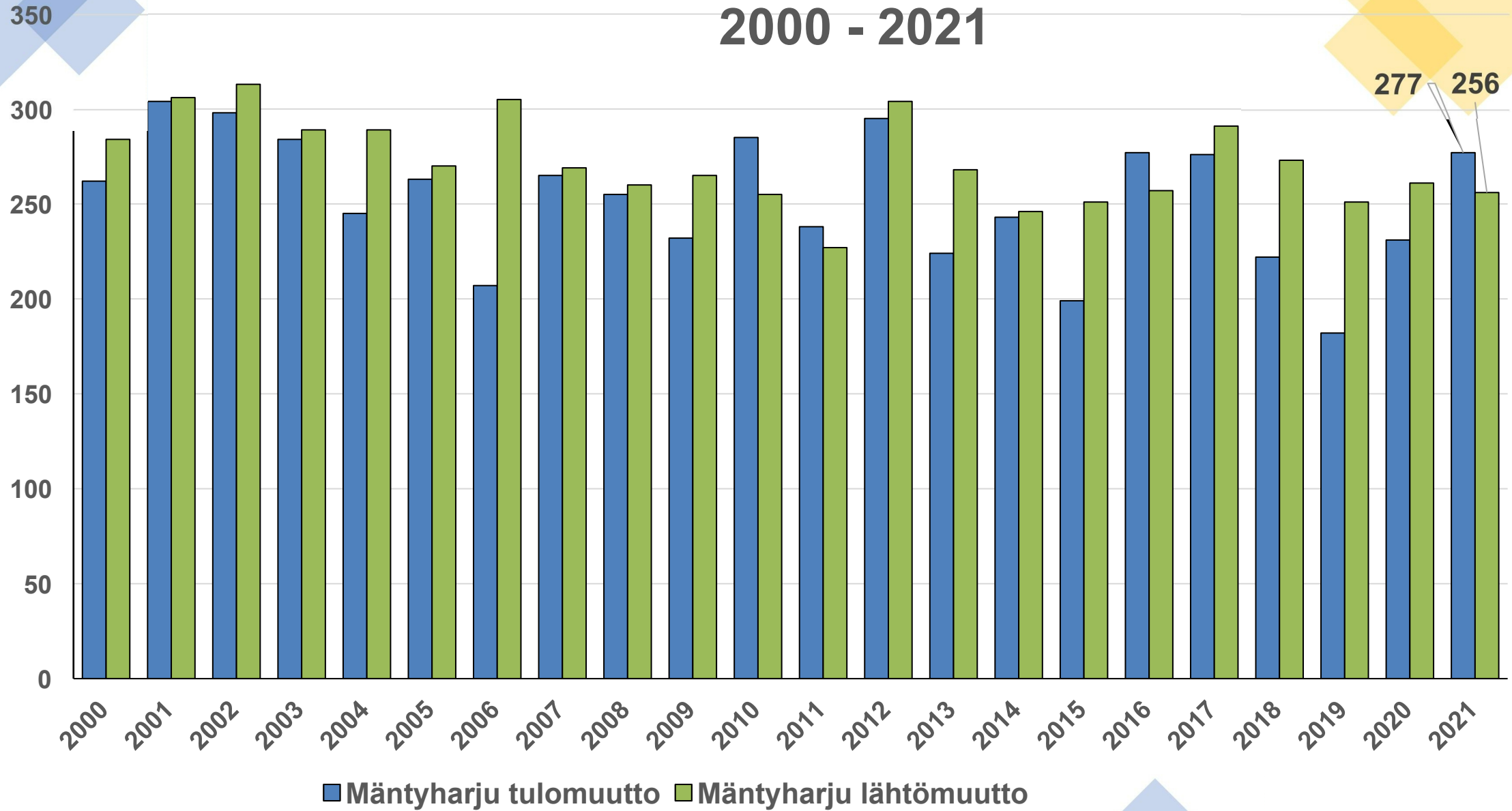
Kuolleet ja syntyneet Mäntyharjussa 2000 - 2021

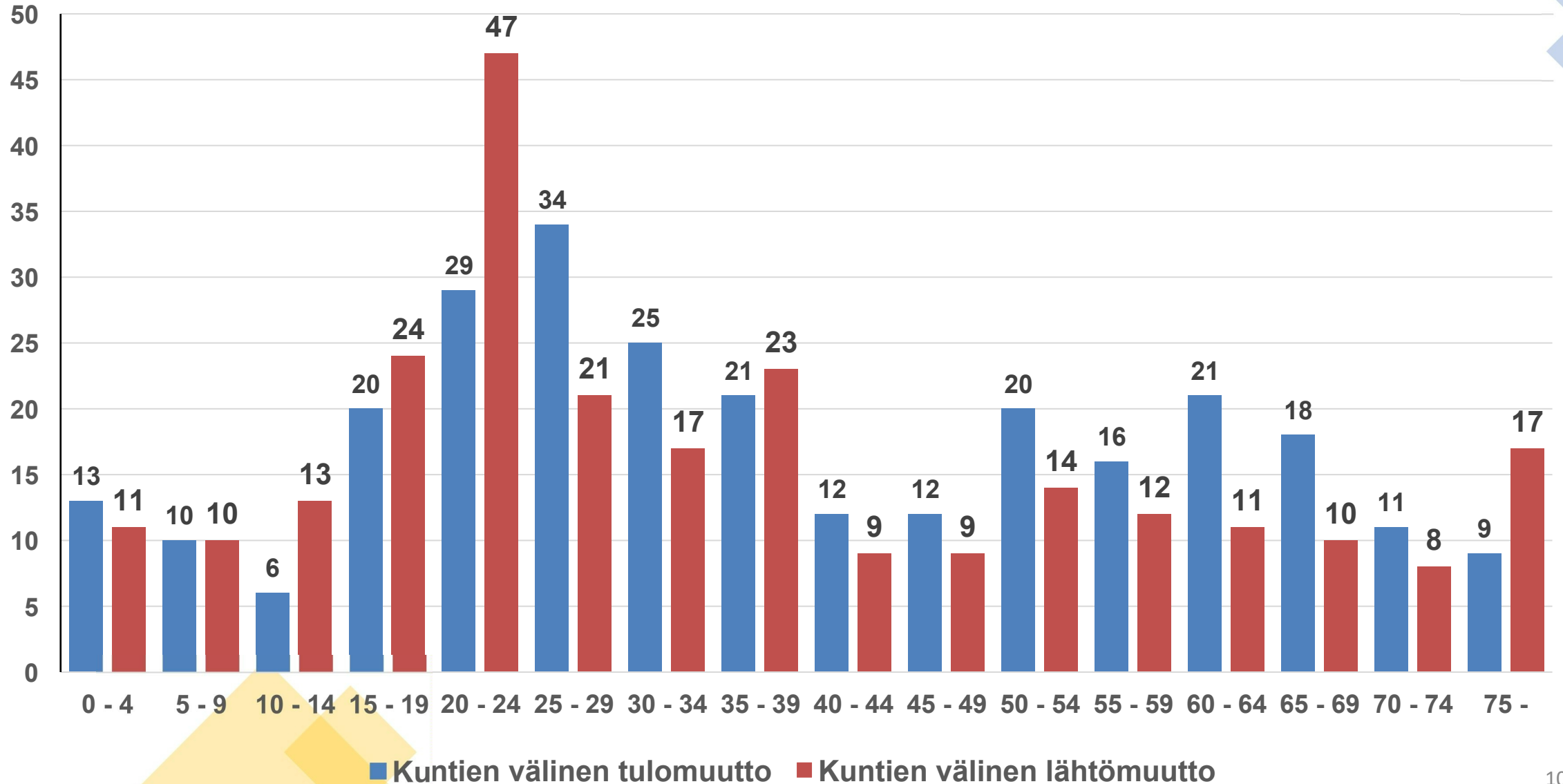
Mäntyharjun kokonaisnettomuutto 2000 - 2021

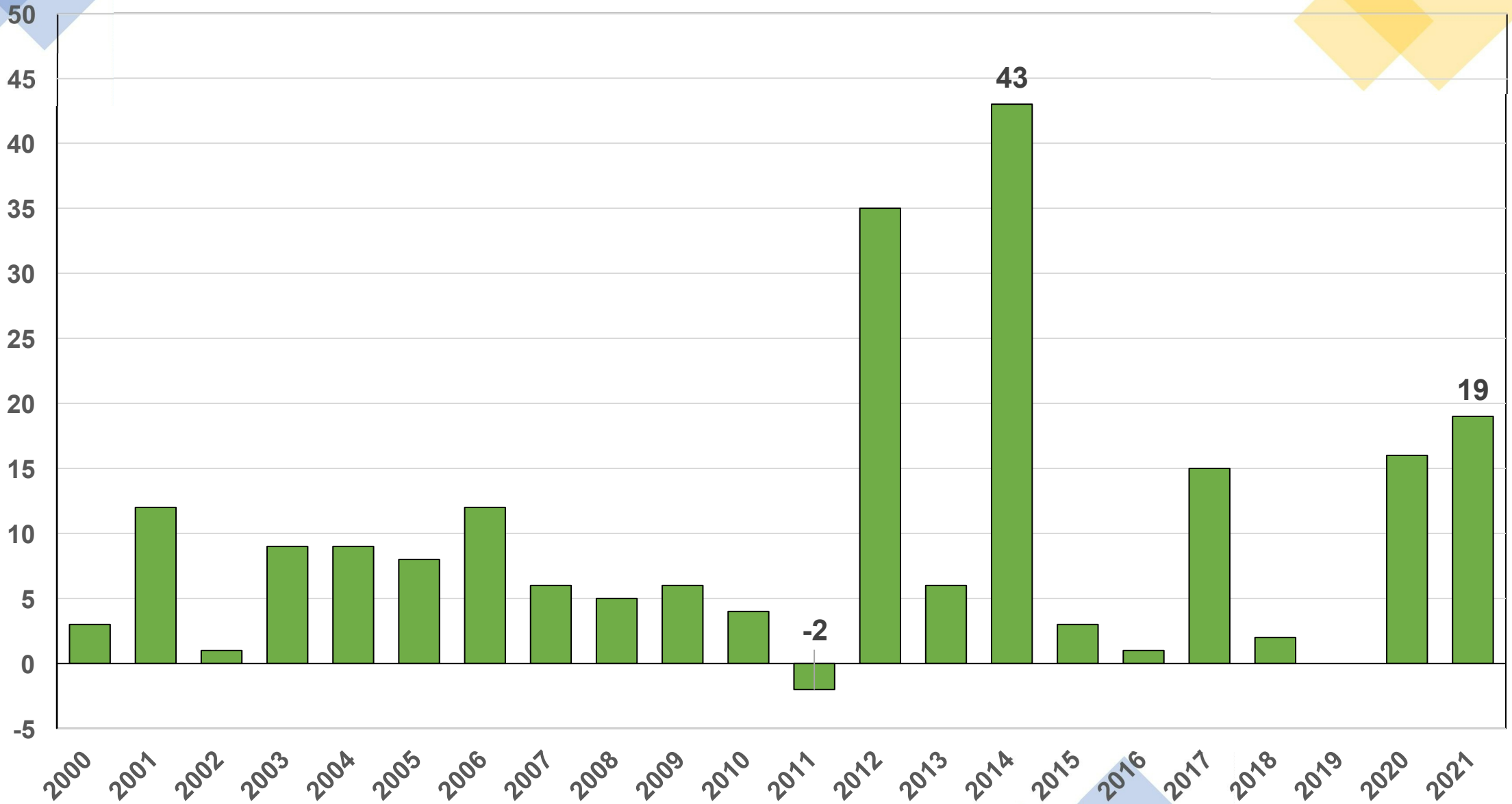
Mäntyharjun tulo- ja lähtömuutto muihin kuntiin 2000 - 2021

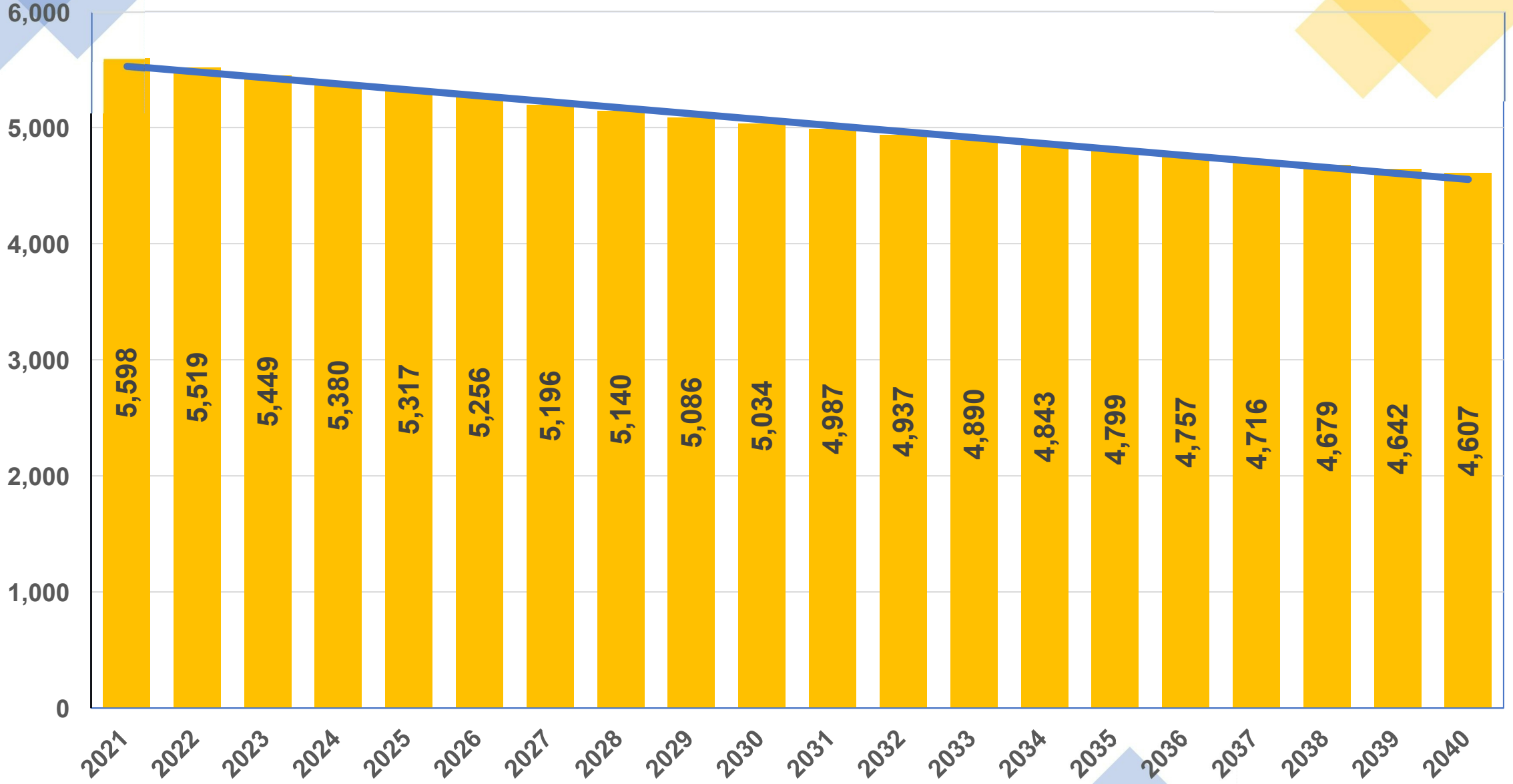
Mäntyharjun tulo- ja lähtömuutto muihin kuntiin ikäluokittain 2021

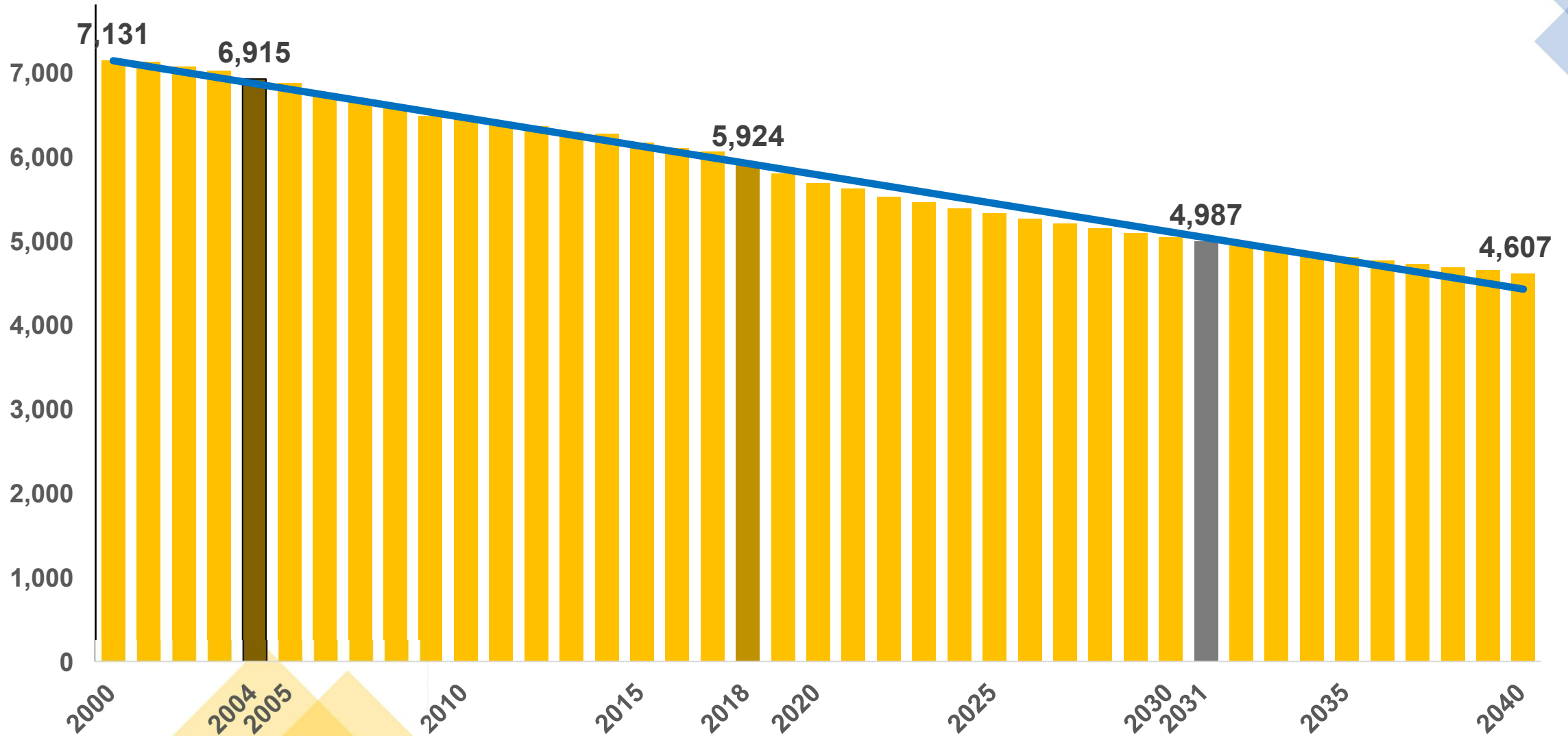
Nettomaahanmuutto Mäntyharju 2000 - 2021

Mäntyharjun väestöennuste vuoteen 2040

Mäntyharjun väkiluku (toteutunut 2000 - 2020 ja ennuste 2021 - 2040)

1) Onko mahdollista kääntää Mäntyharjun väkiluku kasvuun? **Ei ole.**

2) Onko mahdollista pitää Mäntyharjun väkiluku ennallaan?
Ei ole.

3) Onko mahdollista puolittaa Mäntyharjun väkiluvun lasku?
Ei ole.

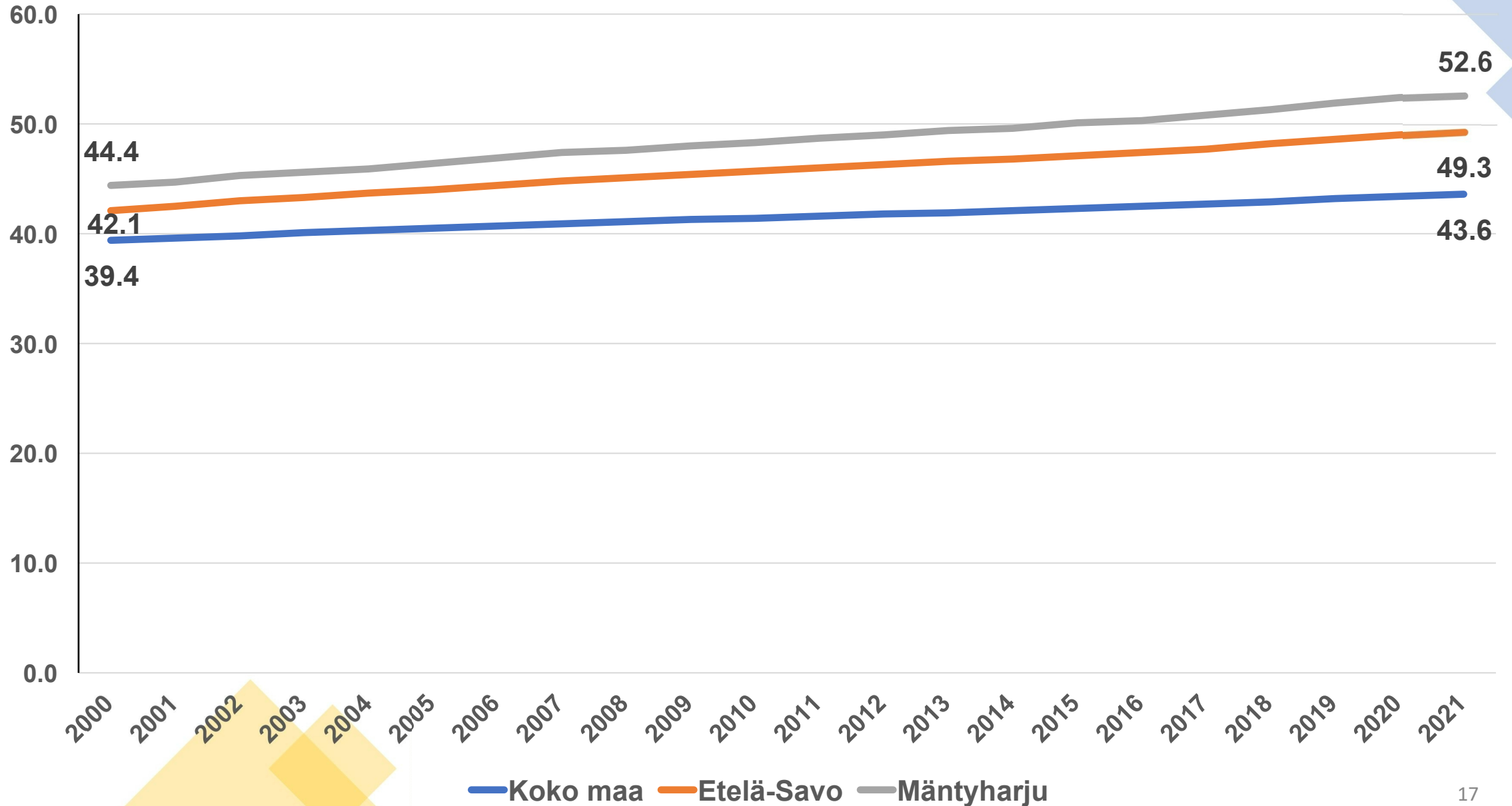
Mäntyharjun muutos 2000-luvulla

- Mäntyharjun väkiluku on laskenut yli **1 500** hengellä eli **yli 20** prosentilla.
- Onko Mäntyharjun kunta (kunnan toiminnat ja infrastruktuuri) nyt 20 prosenttia pienempi (halvempi) kuin 2000-luvun alussa?
- Sekä intuitiivinen että tilastollinen vastaus on, ettei ole.
- Miten tämä vaikuttaa nykyiseen tilanteeseen?
- Kunnalla on ”sopeutumisvelkaa”, koska monet toiminnot ja infrasruktuuri eivät ole joustaneet väkiluvun laskun mukaisesti.
- Tästä seuraa kaksoishaaste: vanhaa ”velkaa” pitää kuroa umpeen samalla kuin koko ajan on paine toimintojen sopeuttamisesta tulevaisuuteen nähden.

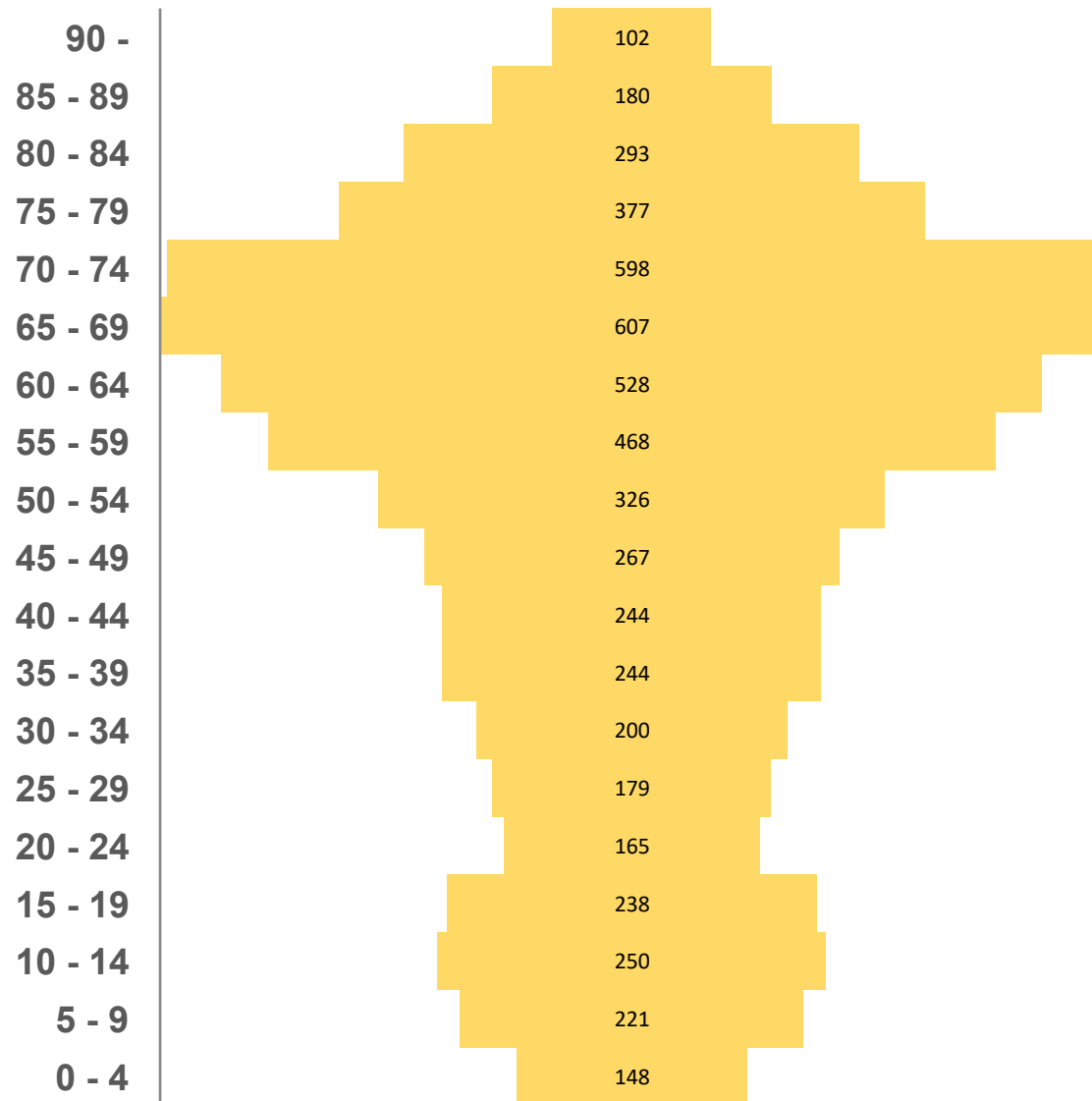

Väestörakenne ja huoltosuhteet

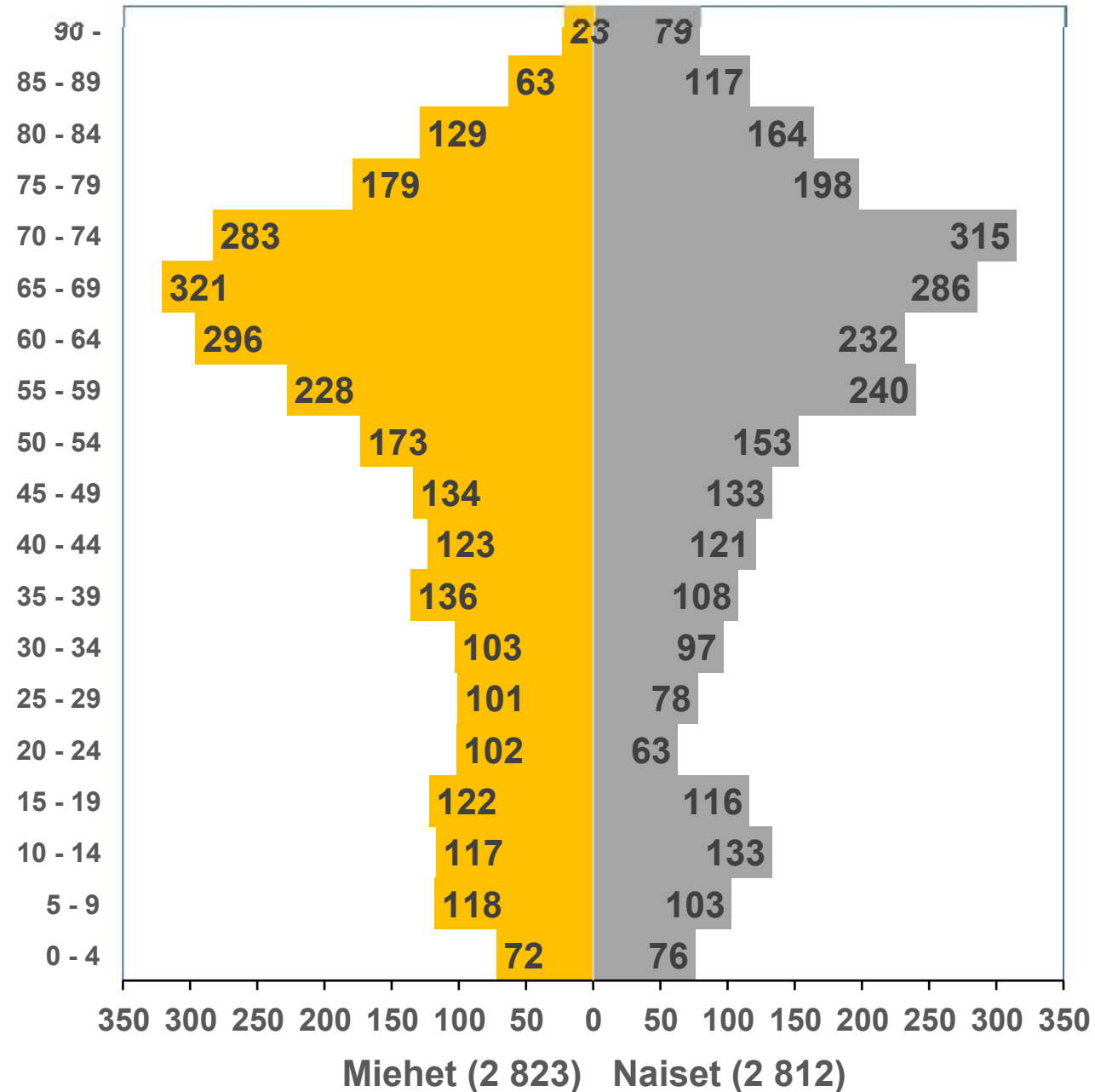
Keski-ikä Mäntyharjussa 2000 - 2021

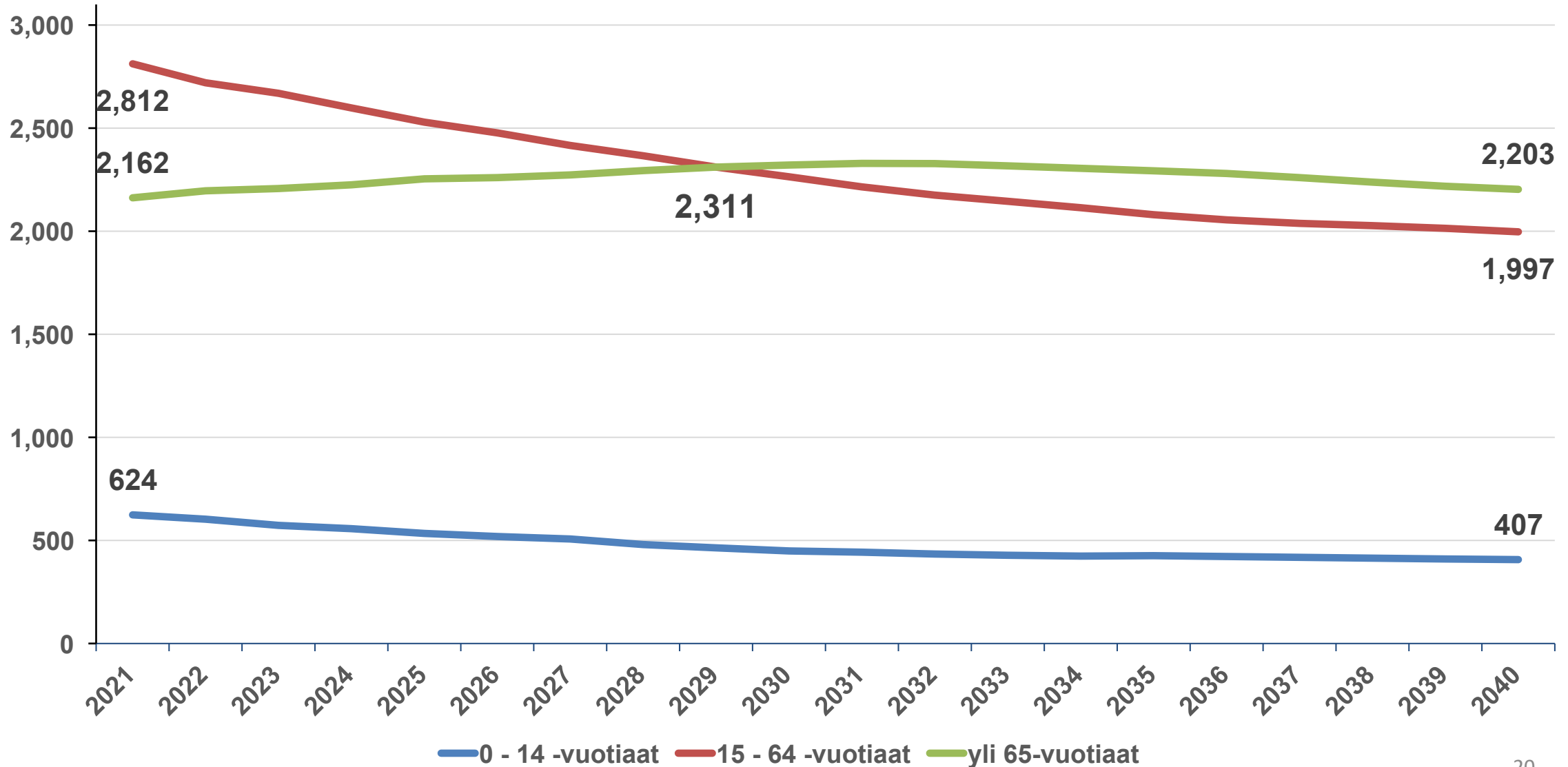
Väestöpyramidi Mäntyharju 2021

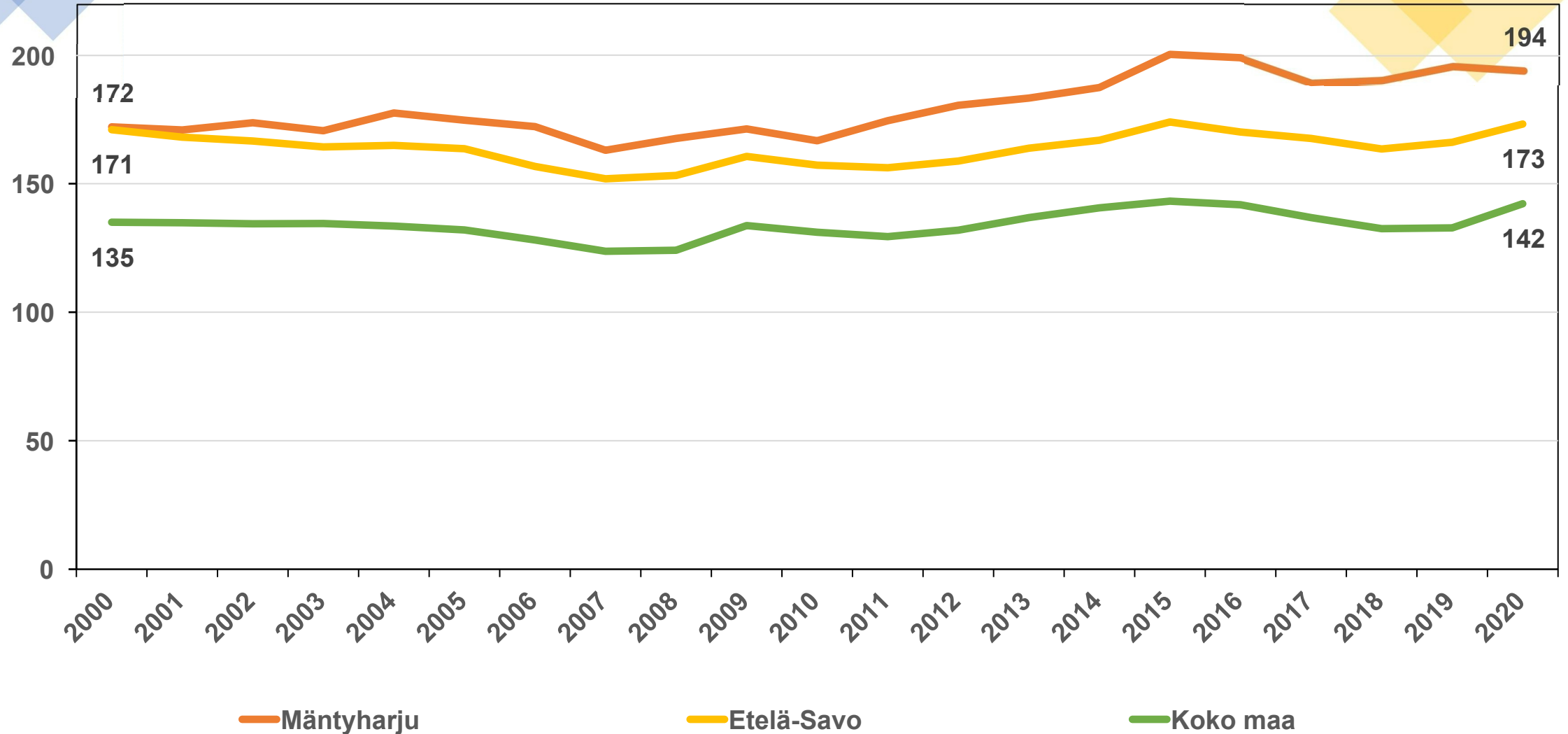
Väestöpyramidi Mäntyharju 2021

Väestöennuste ikäryhmittäin Mäntyharjussa vuoteen 2040

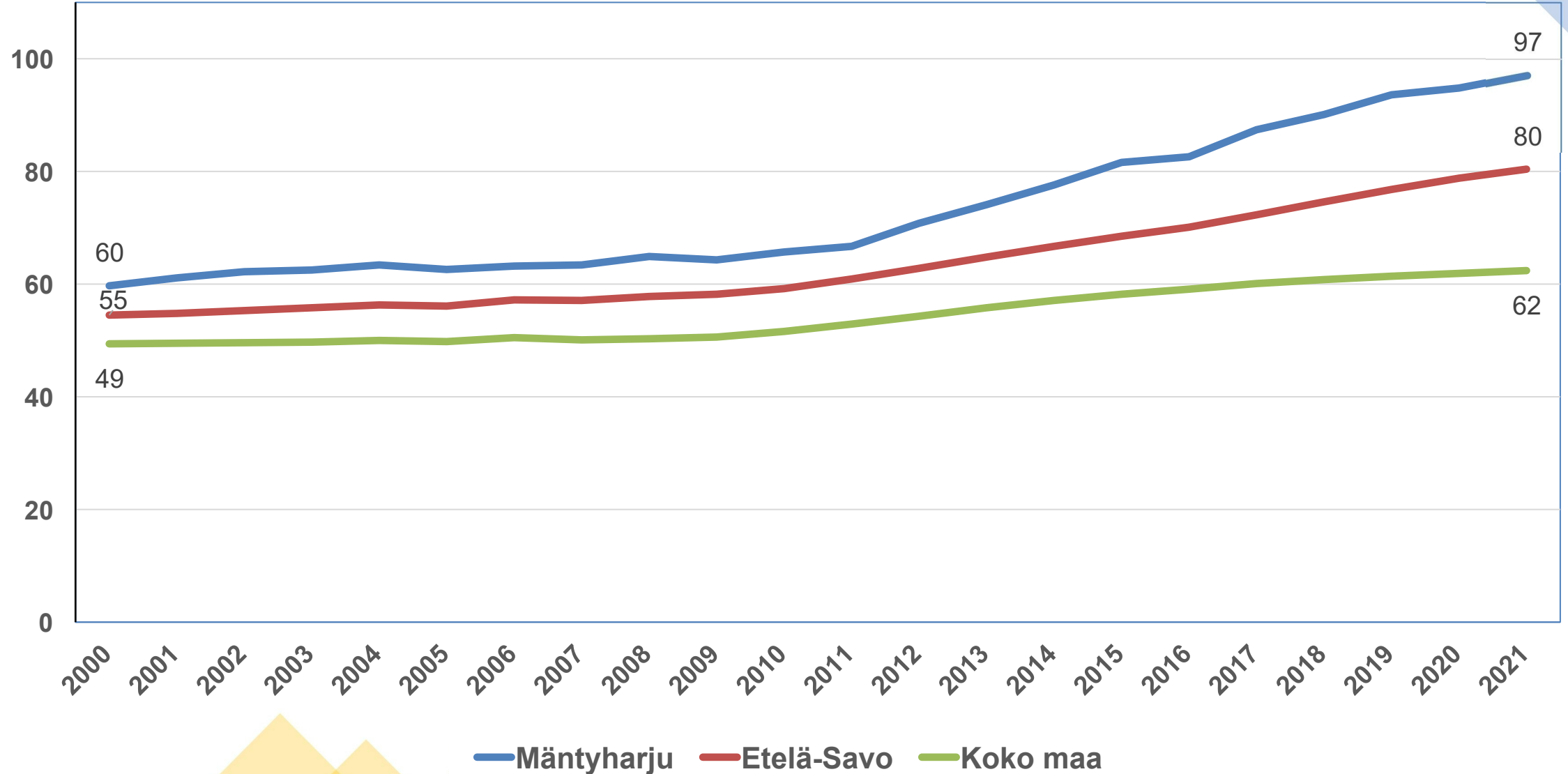

Taloudellinen huoltosuhde 2000 - 2021

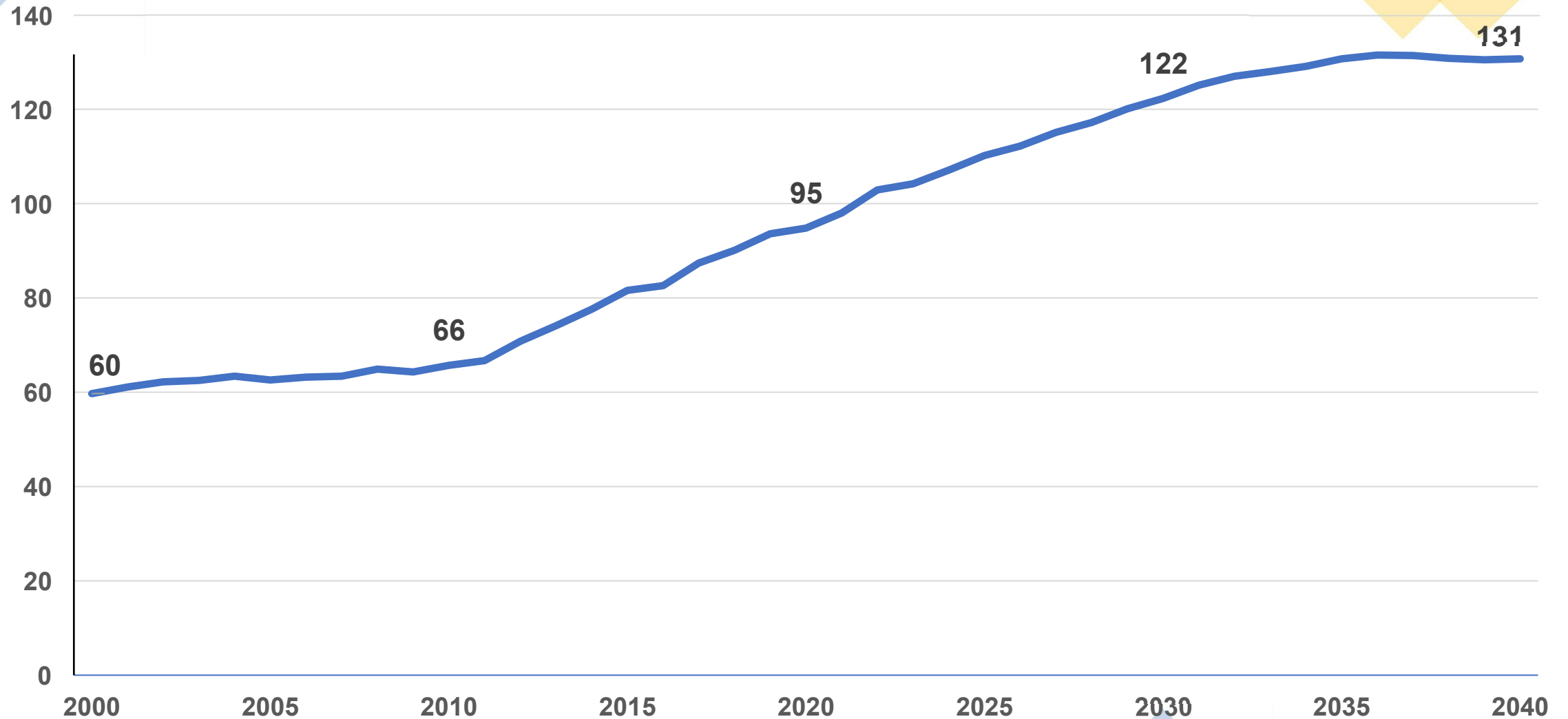
Kertoo kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti.

Väestöllinen huoltosuhde 2000 - 2021

Kertoo monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

Mäntyharjun väestöllinen huoltosuhde (toteutunut 2000 - 2020 ja ennuste 2021 - 2040)

Väki vähenee ja ikääntyy

- Kunnan taloudellinen liikkumatila pienenee:

- Kunnallisverokertymän kannalta on merkitystä, onko henkilö työllinen vai huoltosuhteen puolella. Eläkkeet ovat kuitenkin keskimäärin palkkoja pienempiä ja sitä myötä niistä tulevat verot. Valtionosuusjärjestelmä tosin tasaa tätä.
- Raskas huoltosuhde jää valtionosuuksia heikentäväksi riipaksi, vaikka suorat sote-kulut poistuvat kunnalta. Onneksi katastrofaalinen huoltosuhde ei suoraan rasita kuntataloutta, vaikka asukkaana on kuinka paljon huonokuntoisia vanhuksia, koska kustannukset menevät hv-alueelle.

- Kunnan palvelujen käyttäjämäärät ja painopisteet muuttuvat

- Esimerkiksi minkälaisia kulttuuri- ja liikuntapalveluja tuotetaan alati ikääntyvälle väestölle?

- Kunnan alueella liikkuva rahan määrä pienenee ja yleinen toimeliaisuus vähenee

- Kaupallisten palveluiden tarve vähenee ja painopisteet muuttuvat.

- Monet kolmannen sektorin toimijat ajautuvat vaikeuksiin.

**Voiko tarkastelukulman kääntää
positiiviseksi?**

**Kyllä voi. Epärealististen
tulevaisuudenodotusten sijaan mietintä
viiden vuoden päähän.**

**Minkälainen viidentuhannen asukkaan
Mäntyharju voisi olla tai pitäisi olla?**

Tulot ja verot

Yleisesti verovelvollisten tulot Mäntyharjussa 2020 (milj.)

Tulot yhteensä	142,3
Ansiotulot yhteensä	124,2
Pääomatulot yhteensä	16,2
Verovapaat korvaukset ja luontoisedut	1,9
Veronalaiset tulot yhteensä	138,7
Ansiotulot yhteensä	124,2
Veronalaiset pääomatulot	14,4
Ansiotulot yhteensä	124,2
Palkkatulot yhteensä	62,3
Eläkkeet ja veronalaiset sosiaalietuudet	54,0
Maatalouden jaettavasta yritystulosta ansiotuloa	1,0
Elinkeinotoiminnan jaettavasta tulosta ansiotuloa	3,9
Veronalaiset pääomatulot	14,4
Verovuoden luovutusvoitot	3,0
Verovuoden luovutustappiot	-0,7
Vuokratulo	2,4
Pääomatulona verotetut osingot (listaamattomat)	1,0
Metsätalouden puhdas pääomatulo	5,2
Osingot brutto	3,2

Yleisesti verovelvollisten verot Mäntyharjussa 2020 (milj.)

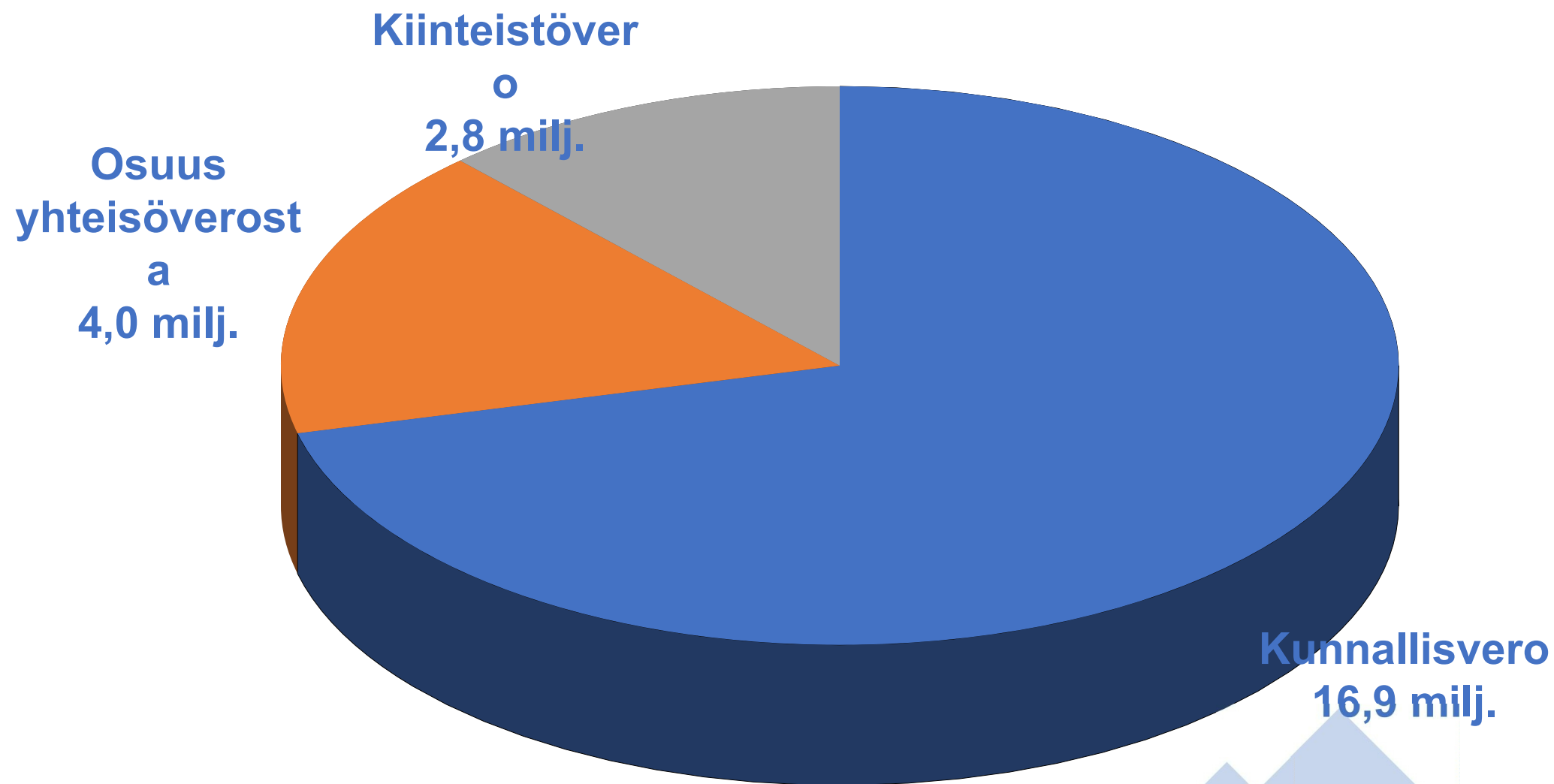
Tuloverot yhteensä	26,4
Tuloverot valtionverotuksessa	6,7
Kunnallisvero	16,4
Kirkollisvero	1,1
Sairausvak. päivärahamaksu	0,8
Sairausvak. sairaanhoitomaksu	0,9
Tuloverot valtionverotuksessa	6,7
Tulovero ansiotulosta	2,7
Tulovero pääomatulosta	4,0

Yhteisöjen ja yhteisetuuksien verot ja veroluonteiset maksut Mäntyharjussa 2020

Elinkeinotoiminnan verotettava tulo 14,1 milj.

Yhteisöille ja yhteisetuuksille määrätyt verot ja veronluonteiset maksut 2,9 milj.

Mäntyharjun kunnan verotulot 23,7 milj. 2021

Työpaikat ja työlliset

Työpaikka

- **Tietyllä alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärää voidaan käyttää kuvaamaan työpaikkojen lukumäärää tällä alueella. Jokaisen työllisen henkilön on tällöin ajateltu muodostavan yhden työpaikan. Näin osa-aikaistakin työtä tekevä henkilö muodostaa laskennallisesti yhden työpaikan.**

Henkilöstö

- **Henkilöstö käsittää palkansaajat sekä yrittäjät. Palkattu henkilöstö on muunnettu kokovuosityöllisiksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä.**

Askel kaatui — 220 työttömäksi

Mäntyharjun suurin työllistäjä Askel Oy haki itsensä konkurssiin tiistaina. Tehtaalla työskenteli noin 220 henkilöä. Konkurssin seurauksena Mäntyharjun työttömyysprosentti nousee yli kahdentoista.

Konkurssihakemuksen jätti myös Mikkelissä toiminut tytäryhtiö Askel Fashion Ltd, joka työllisti noin 30 henkilöä.

Askel Oy:n pääomistaja on Erkki Puttonen, Juho Puttonen OY:n hallituksen puheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii teollisuusneuvos Ismo Kiviharju.

Askel Oy työllisti viime vuonna keskimäärin 340 työntekijää, joista Mäntyharjussa työskenteli siis noin 220. Yrityksen liikevaihto oli reilut 100 miljoonaa markkaa. Konkurssi ei tullut suurena yllätyksenä, sillä lähinnä idänkaupan tyrehtymisestä johtuen yhtiön

vaikeudet tulivat esille jo viime vuoden puolella. Aikaisemmin keväällä Askel Oy jo lopetti tehtaansa Heinolassa ja Hirvensalmella. Yhtiön Ristiinan Kuomiokosken tehdas jatkaa toimintaansa.

Konkurssiin hakeutessaan yrityksellä oli sisällä noin 100 000 kenkäparin tilaukset. Mitä niiden kanssa tehdään, sen päättää konkurssihallinto. Askel Oy:llä on 12 suurempaa velkojaa. Velkojien ja velkojen määrä täsmätään 25. heinäkuuta Mäntyharjun kihlakunnan oikeudessa pidettävässä velkojien kuulustelussa.

Kenkäteollisuus isossa ahdingossa

Suomalainen kentäteollisuus on viimeiset vuodet ollut rajassa ahdingossa. Vuonna 1986 alla työskenteli vielä yli 7 000 työntekijää, tällä hetkellä enää vain noin 3 700. Kuusi vuotta sitten massa valmistettiin noin kymmenen miljoonaa kenkäparia, viime vuonna enää 5,2 miljoonaa paria. Samassa ajassa itävienti putosi 5,6 miljoonasta parista 1,6 miljoonaan.

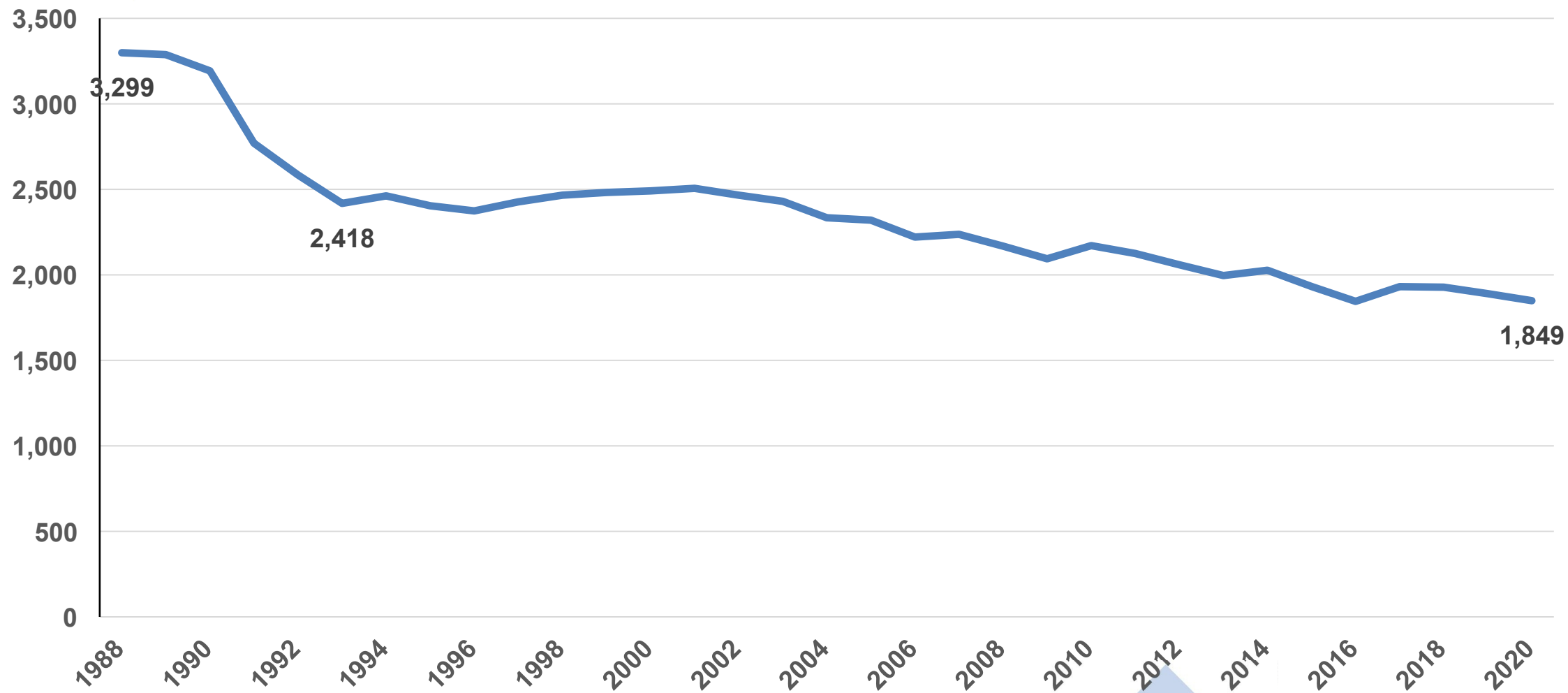
Mäntyharjulla kenkiä valmistettiin 50-luvulta saakka.

Tällä hetkellä maassa toimii vielä noin 50 kenkätehdasta. Askel kuului suurimpien joukkoon. Mäntyharjussa yritys on tehnyt kenkiä

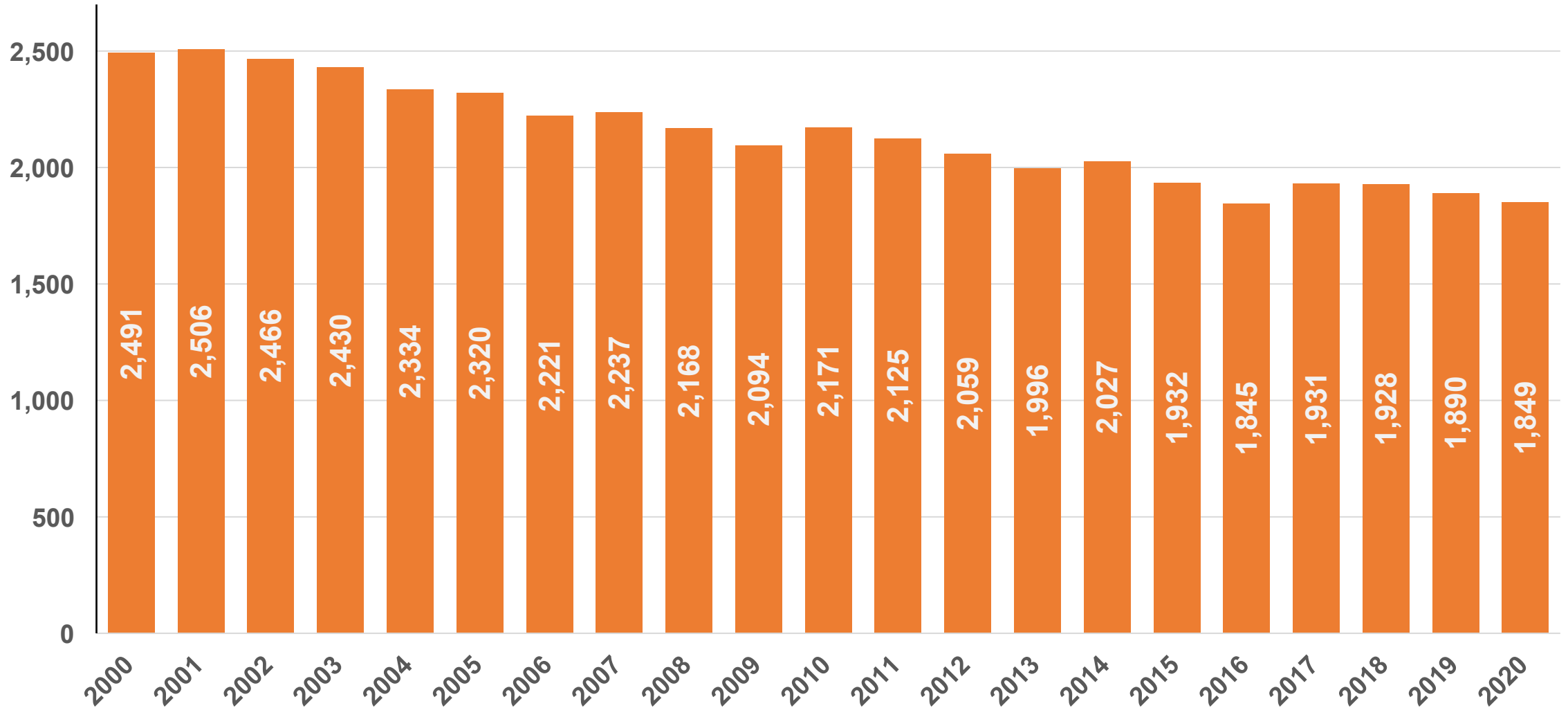
vuodesta 1954 alkaen. Toden-teolla Askeleen vaikeudet alkoivat viime vuonna, jolloin vienti Neuvostoliittoon pysähtyi ja miljoonien markko-

jen saatavat olivat rajan takana. Tannosta on suuntautunut Ne

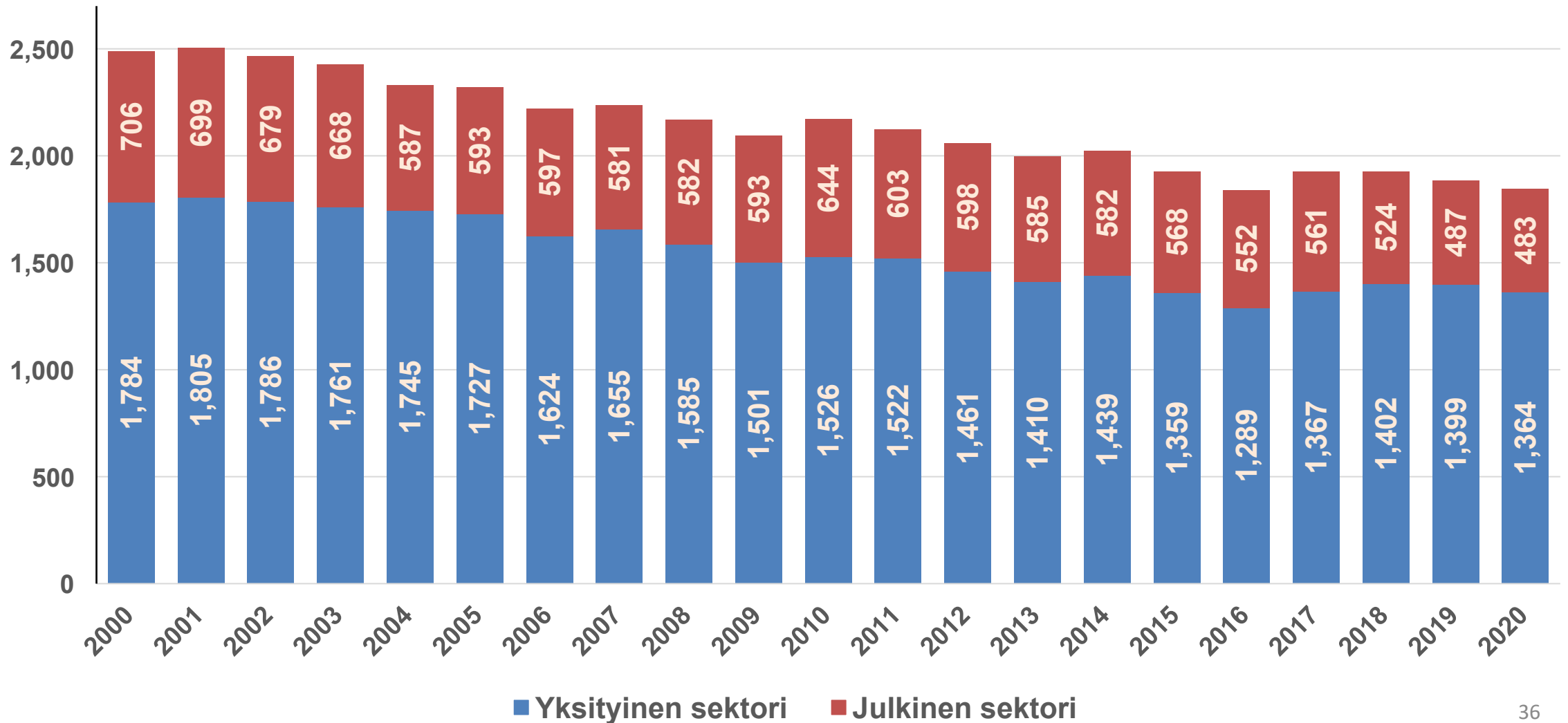
Mäntyharjussa työssäkäyvät (työpaikat) 1988 - 2020

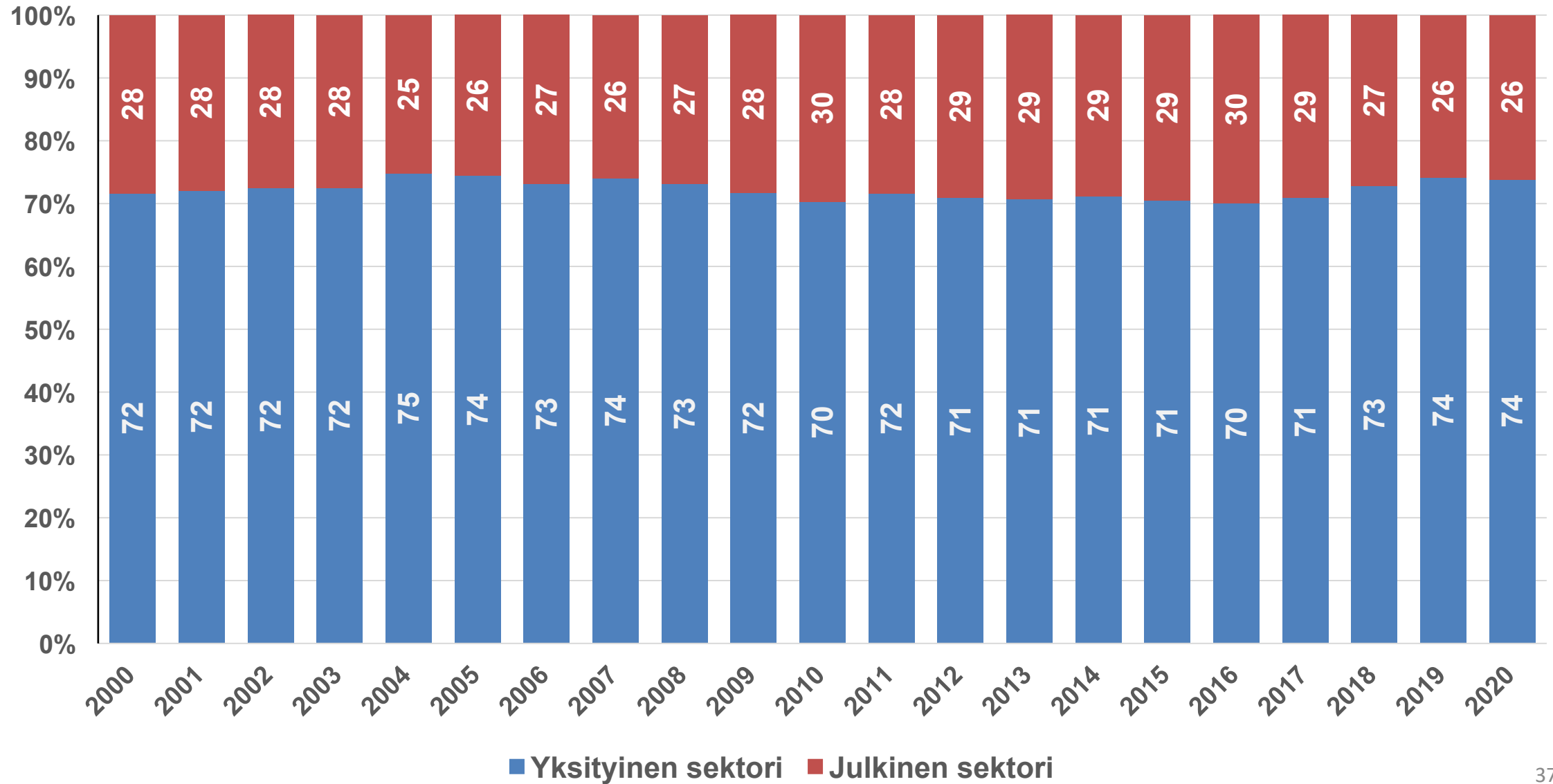
Mäntyharjussa työssäkäyvät (työpaikat) 2000 - 2021

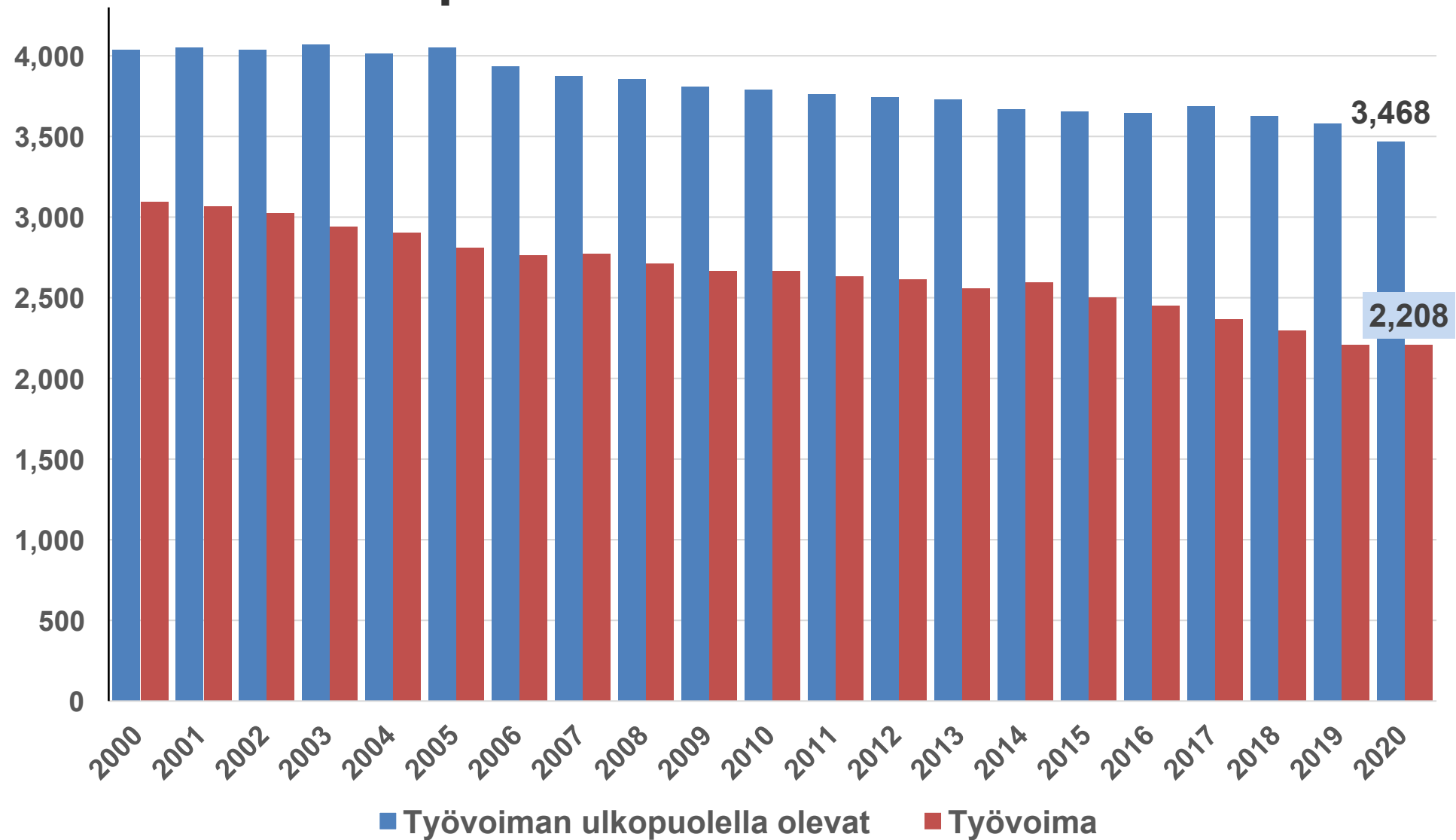
Mäntyharjun työpaikat yksityisellä ja julkisella sektorilla 2000 - 2020

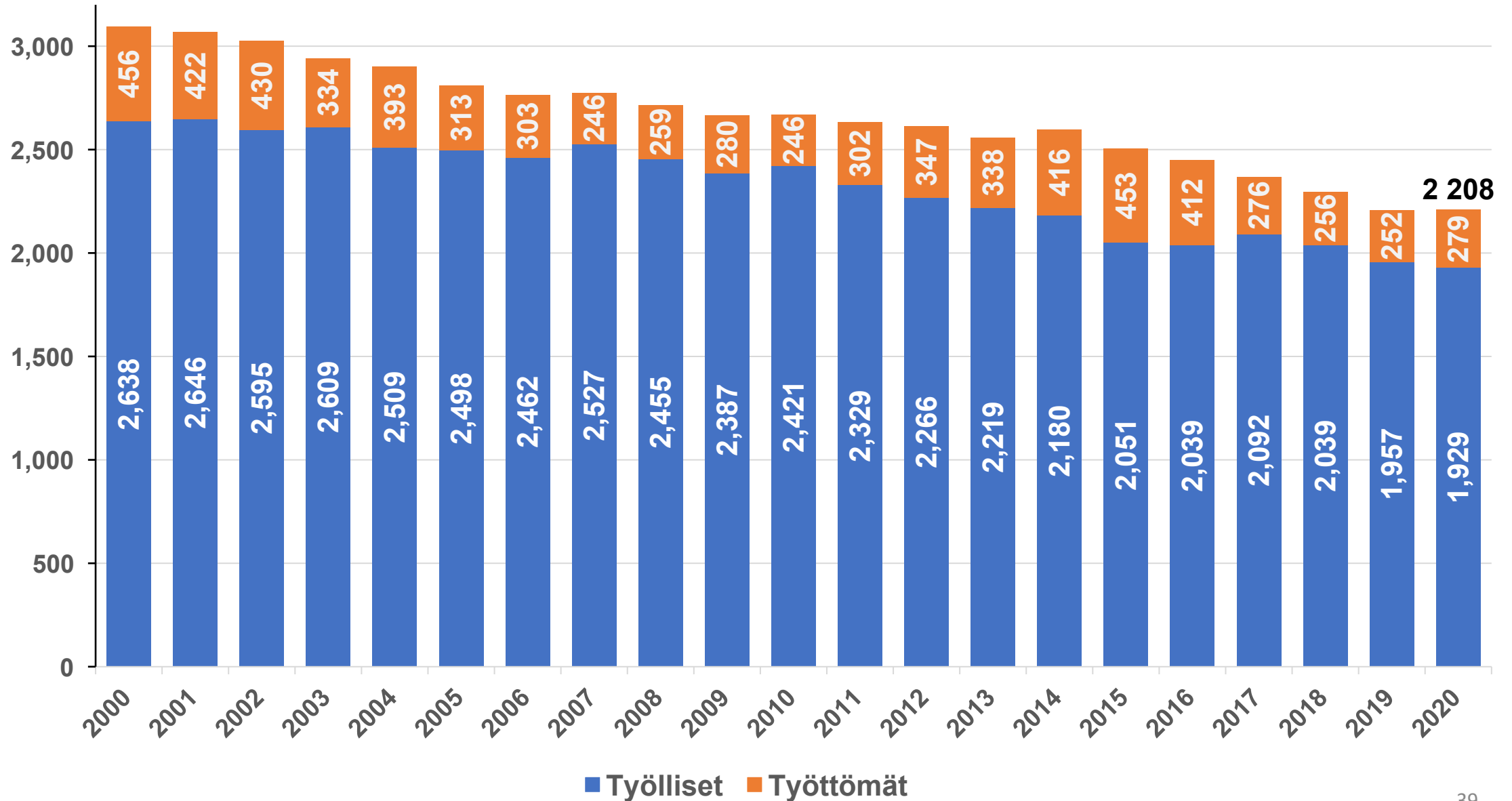
Mäntyharjun työpaikat yksityisellä ja julkisella sektorilla 2000 - 2020, %

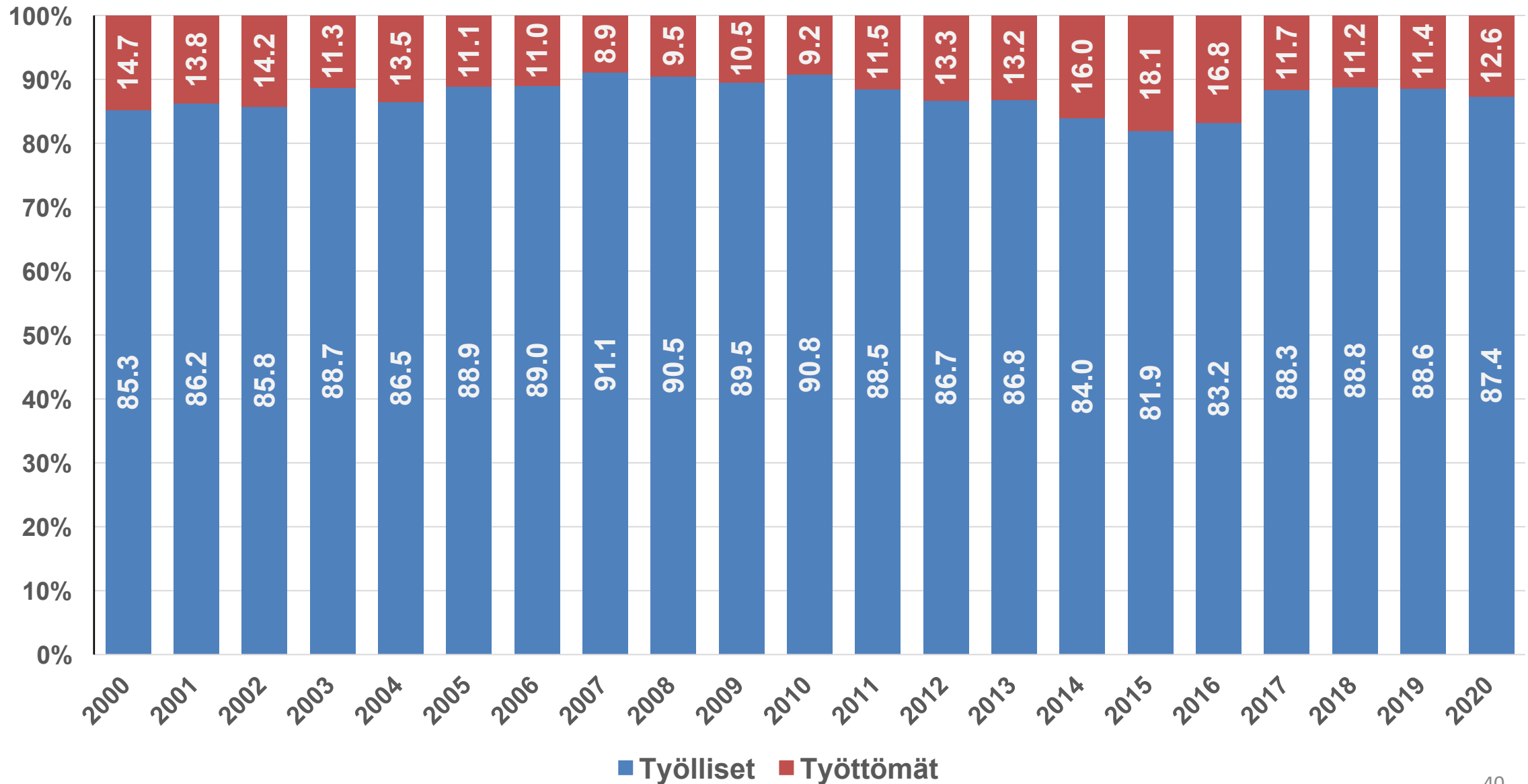
Mäntyharjun työvoima ja työvoiman ulkopuolella olevat 2000 - 2020

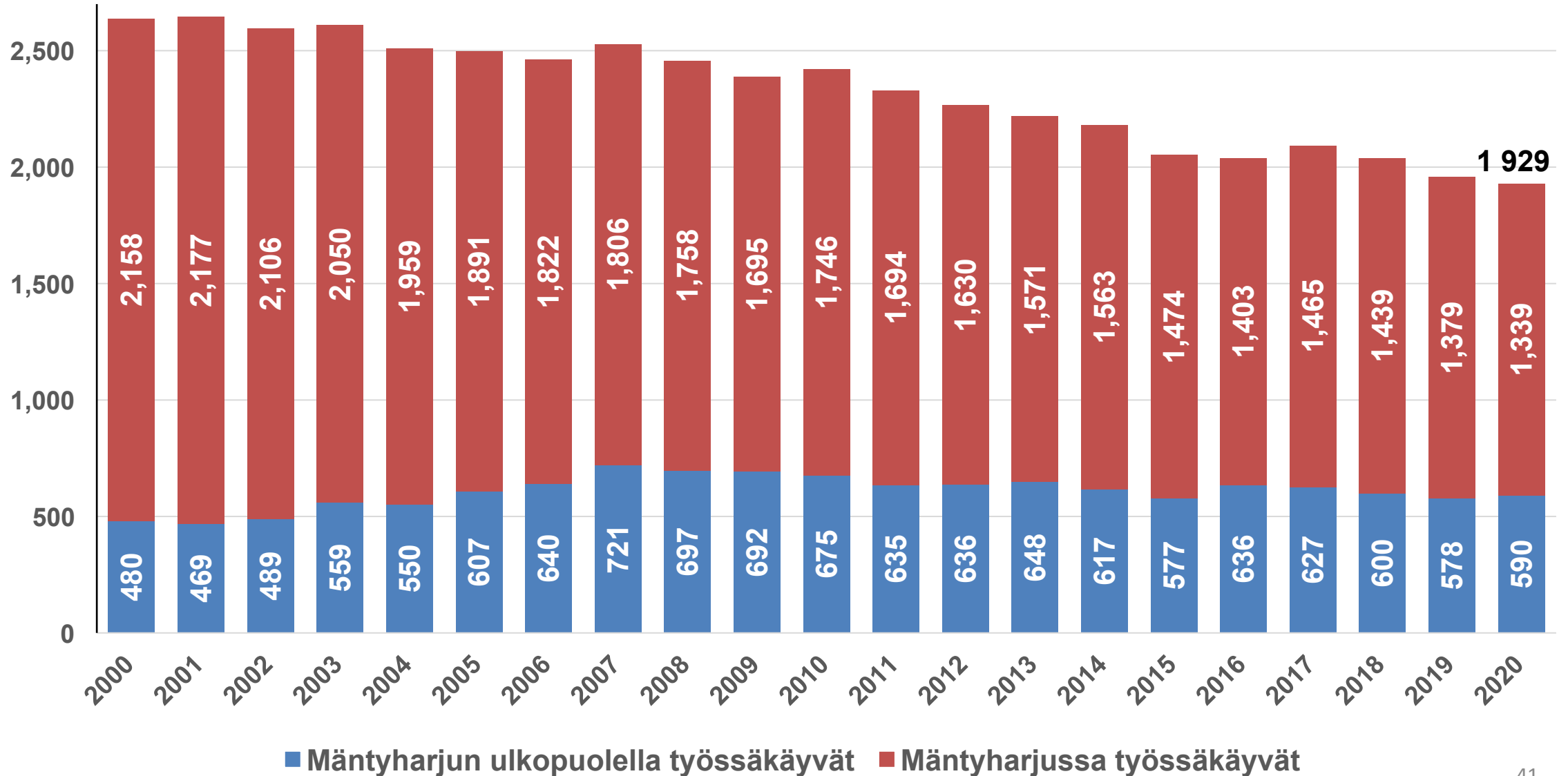
Mäntyharjun työlliset ja työttömät 2000 - 2020

Mäntyharjun työlliset ja työttömät 2000 - 2020, %

Mäntyharjussa ja Mäntyharjun ulkopuolella työssäkäyvät 2000 - 2020

**Mäntyharjusta käydään
töissä seuraavissa
kunnissa:**

Mikkeli 333

**Pertunmaa
54**

**Kouvola
39**

**Hirvensalmi
26**

**Helsinki
23**

Lahti 13

Heinola 11

Espoo 9

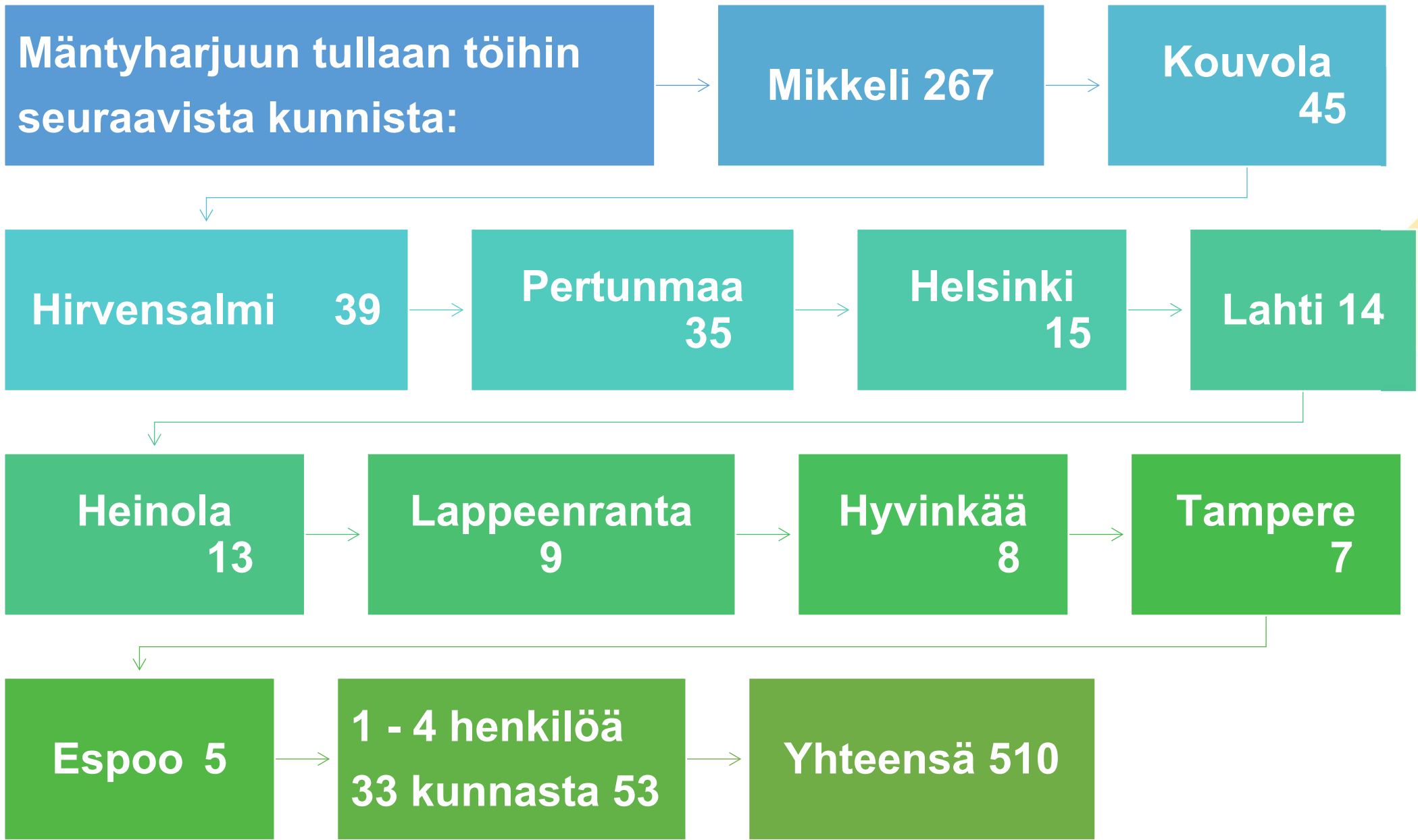
Jyväskylä 6

Vantaa 6

Lappeenranta 5

**1 - 4 henkilöä
42 kunnassa 65**

**Yhteensä
590**

Mäntyharjun työllisten koulutusaste, %

- Toinen aste tai erikoisammattikoulutus 53 %
- Alin korkea-aste tai alempi korkeakoulu 23 %
- Ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutus 9 %
- Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa 15 %

Mäntyharjun ulkopuolella työssäkävien koulutusaste, %

- Toinen aste tai erikoisammattikoulutus 43 %
- Alin korkea-aste tai alempi korkeakoulu 31 %
- Ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutus 16 %
- Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa 10 %

• Mäntyharjussa työssäkäyvien koulutusaste,%

- Toinen aste tai erikoisammattikoulutus 56 %
- Alin korkea-aste tai alempi korkeakoulu 20 %
- Ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutus 7 %
- Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa 17 %

Mäntyharjuun pendelöivien koulutusaste, %

- Toinen aste tai erikoisammattikoulutus 50 %
- Alin korkea-aste tai alempi korkeakoulu 28 %
- Ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutus 10 %
- Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa 12 %

Yritysten henkilöstö

Yritysten henkilöstö Mäntyharjussa toimialoittain 2020

Yhteensä 1 241

Teollisuus	479	Kiinteistön- ja maisemanhoito	32
Maa- ja metsätalous	181	Osaamispalvelut	14
Kauppa ja ajoneuvojen korjaus	164	Taiteet, viihde ja virkistys	13
Rakentaminen	115	Muu palvelutoiminta	11
Kuljetus ja varastointi	91	Kiinteistöalan toiminta	9
Terveys- ja sosiaalipalvelut	61	Informaatio ja viestintä	8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55		

Yritysten henkilöstö Mäntyharjussa toimialoittain 2020

Yhteensä 1 241

• Teollisuus	479
• Koneiden ja laitteiden valmistus	152
• Kumi- ja muovituotteiden valmistus	74
• Muu metallituotteiden valmistus	49
• Sahatavaran ja puutuotteiden valmistus	48
• Maa- ja metsätalous	181
• Metsätalous ja puunkorjuu	93
• Kasvinviljely ja kotieläintalous	88
• Kauppa ja ajoneuvojen korjaus	164
• Vähittäiskauppa	125
• Tukkukauppa	27
• Mootoriajoneuvojen kauppa ja korjaus	11

• Rakentaminen	115	• Kiinteistön- ja maisemanhoito	32
• Talonrakentaminen	63	• Osaamispalvelut	14
• Erikoistunut rakennustoiminta	42	• Lakiasiain- ja laskentapalvelut	5
• Maa- ja vesirakentaminen	10	• Arkkitehti- ja insinööripalvelut	5
• Kuljetus ja varastointi	91	• Mainostoiminta ja markkinatutk.	1
• Maaliikenne	81	• Taiteet, viihde ja virkistys	13
• Posti- ja kuriiritoiminta	10	• Muu palveluntuotanto	11
• Sosiaali- ja terveystoiminta	61	• Kiinteistöalan toiminta	9
• Sosiaalipalvelut	51	• Informaatio ja viestintä	8
• Terveystoiminta	10		
• Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55		
• Ravitsemistoiminta	34		
• Majoitus	21		

Yritysten henkilöstö Mäntyharjussa toimialoittain 2020

Prosenttiosuudet

Teollisuus	39 %	Kiinteistön- ja maisemanhoito	3 %
Maa- ja metsätalous	15 %	Osaamispalvelut	1 %
Kauppa ja ajoneuvojen korjaus	13 %	Taiteet, viihde ja virkistys	1 %
Rakentaminen	9 %	Muu palvelutoiminta	1 %
Kuljetus ja varastointi	7 %	Kiinteistöalan toiminta	1 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	5 %	Informaatio ja viestintä	1 %
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	4 %		

Yritysten liikevaihto Mäntyharjussa toimialoittain 2020

Prosenttiosuudet

- Teollisuus 47 %
- Kauppa ja ajoneuvojen korjaus 25 %
- Rakentaminen 13 %
- Kuljetus ja varastointi 6 %
- Maa- ja metsätalous 4 %
- Terveys- ja sosiaalipalvelut 2 %
- Majoitus- ja ravitsemistoiminta 2 %
- Kiinteistön- ja maisemanhoito 1 %
- Kiinteistöalan toiminta 1 %
- Osaamispalvelut 1 %

Mäntyharju on ennen kaikkea teollisuuspaikkakunta.

Näkyykö tämä tai pitäisikö tämän näkyä kunnan elinkeinotoiminnan painopisteissä?